

++++ בְּרֵאשִׁית
\$\$\$\$ שְׂמֹת
1111 וִיקְרָא
5555 בְּמִדְבָּר
7777 דְּבָרִים
***** קָלָל

מחולק
חינם

הָבָה לְהַבָּא

כתב עת לספרות ניסיונית

גיליון 00021: חורף 4-2023

עורך: עודד כרמלי

מערכת: יואב עזרא, ג'רמי פוגל, רעואל שועלי, סער יכין,
גל עזרן, עמנואל יצחק לוי, נדב נוימן, שני פוקר, אמוץ גלעדי,
נח אנגלהרד, יונדב פרידמן, תמר רפאל, ספיר יונס ומישל פלצ'יק

עיצוב ודימויים: עידן אפשטיין idannnn.com

ניקוד: אלירן לוי

מו"ל: מקום לשירה

כל הגיליונות להורדה: HavaLeHaba.co.il

פייס: הבה להבא | אינסטגרם: @hava_lehaba

מייל: HavaLeHaba@gmail.com

גיליון זה רואה את האור בעזרת משרד התרבות והספורט

משרד
התרבות
והספורט

מקום
לשירה

הבה
לאור

המשפט והנפש

***But if you can stand the test
You know your worst is better
Than their best***

The Human League

**מי יודע כמה שנים אנשים
חבוקים יהיו בארץ הזאת
דליה הרץ**

1. זלדה רותקה למשפט אייכמן. "גם אותי בלע 'המשפט'", כתבה לחברה, "ואני הולכת מאפלה לאפלה, ממוות למוות, משרפה לשרפה". רושם מיוחד עשה עליה יהודי אחד שנצטווה לעקור את שיני הזהב מן המתים. אחרי ששמעה את עדותו כתבה: "נדמה לי שהאסון הכי גדול בימינו קורה לאדם שנולד גרמני. אני לא רואה זוועה יותר גדולה לאדם מאשר להיוולד בדורנו גרמני".

2. הפלסטינים הוציאו מקרבם, מצאו בקרבם, 3,000 משפדי תינוקות, מיירי רוקדים, מכי קשישות. אני לא רואה זוועה יותר גדולה לאדם מאשר להיוולד בדורנו פלסטיני. אינני יודע אנה יוליכו את הבושה. יעבור דור עד שיימחה האות. ועד אז הם יתהלכו כמצורעים. כשילחצו את ידיהם יזכרו בסרטונים. כשישמעו את דבריהם יזכרו בסרטונים. אני לא רואה זוועה יותר גדולה לאדם מאשר להיוולד בדורנו פלסטיני.

3. אך כאנשי שמאל הסבורים כי אין פתרון מעשי או מוסרי זולת עצמאות פלסטינית, זוועתם היא גם זוועתנו. המשיחיים – המונים כבר כשליש עד חצי מעמנו (לבושתנו), פוטרם עצמם מן העניין בטענה שהפלסטינים נאצים. שהם תמיד היו נאצים ותמיד יהיו נאצים ואין מה לעשות בנידון. זאת בדיוק התפיסה הא־היסטורית שהורידה אותנו שאולה. אבל שמאל (אמיתי) מאמין בקדמה. ושמאל (אמיתי) מאמין בשינוי. ושמאל (אמיתי) לעד עומד על המשמר מפני מהותנות וזהותנות, או "טבע" ו"מנטליות", שמפקיעות מהאדם את הסוכנות שלו (האחריות שלו), ומההיסטוריה את היסטוריות שלה. במשפט אייכמן אמר ק. צטניק שאשוויץ הייתה "פלנטה אחרת". תיקנו דן פגיס בסרקזם מריר: "לא לא / הם בֶּהֱחֵלֵט / היו בני־אדם: מְדִים, מְגֻפִים. / אִךָ לְהֶסְבִיר. הם נִבְרָאוּ בְצֶלֶם".

4. אני לא רואה זוועה יותר גדולה לאדם מאשר להיוולד בדורנו פלסטיני. אך דורנו זה אינו הראשון גם לא האחרון. באחת האזעקות סיפרה השכנה בחדר המדרגות שהבניין שבו אני גר כבר הופצץ פעם: בידי חיל האוויר האיטלקי, ב־1940. מי זוכר את זה היום? טייסים איטלקים הפציצו בסביבות הרחובות טרומפלדור ובוגרשוב

בתל אביב. סתם כך. ללא הבחנה. 137 אזרחים נהרגו. בימים אלה של "לא נשכח ולא נסלח" חשוב לזכור שכן נשכח וכן נסלח, כי הכול נשכח ונסלח בסופו של דבר.

5. כי שמאל (אמיתי) מאמין שאנשים משתנים ועמים משתנים והעולם משתנה. "היצור האנושי מסוגל בנקל להיות אוכל-אדם כשם שהוא מסוגל לאמץ לו את 'ביקורת התבונה הטהורה'", לימדנו מוסיל. "מתוך אותן האמונות ואותן התכונות מסוגל הוא לשני הדברים – הכול לפי הנסיבות". שמאל (אמיתי) מאמין בנסיבות. ושמאל (אמיתי) מאמין ביכולת (האדם, לא האלוהים) לשנות את הנסיבות. איטליה הפאשיסטית ייצרה פאשיסטים, גרמניה הנאצית ייצרה נאצים ומדינת חמאס מייצרת חמאסניקים. לכן שמאל (אמיתי) תומך במיטוט שלטון חמאס.

6. כתב העת שלפניכם הוא כתב עת אנטי-פוליטי במובהק ובמוצהר, אך במשך עשור ויותר הוא היה קול קורא כמעט בודד בקריית ספר בעד שינוי המציאות – ולא שינוי ייצוגי. התעקשנו שפולסטינים הם בני אדם ממשיים, לא "נרטיבים". חזרנו והתרענו על הניסיונות להפוך את הפוליטיקה שלנו לספרות ואת הספרות שלנו לפוליטיקה, ובכך לעקר את שתיהן. ימנים ראו בנו שמאל הזוי. ושמאלנים ראו בנו ימנים, שמרנים, נאו-ליברלים ואפילו ציונים (זאת הייתה קללה עד לא מכבר). האמת היא שמאז ומעולם היינו שמאל ציוני הזוי.

7. כתב העת שלפניכם מייצג את מה שכל הצדדים מבקשים לשרש מן הארץ הזאת: אומנות לשם אומנות, מוזיקה, פסיכדליה, רוחניות חילונית, אינטלקטואליות (האף כמעט מתעקם מעצמו כשהוגים היום את המילה הזאת שהפכה עלבון, "אינטלקטואל"), בתי קפה, רביצה בבתי קפה, קיומיות אבודה, חלום, גוזמה, רצון עז לטעות ושיוכחו אותנו על טעותנו, אופטימיות קוסמית, גאווה שווה באומה ובאנשות, נאורות, פלורליזם שאינו רלטיביזם, פשרנות בענייני המדינה וקנאות פנאטית בחיי הרוח, חיי רוח וחיי שכל וחיי נפש וחיי רגש פרטיים (כן, כשהאישי אינו הפוליטי).

8. "האם זה השתלם?" שואל פרננדו פסואה בספרו המיסטי-פוליטי "מסר", אחרי שגולל את כל ההיסטוריה של עמו פורטוגל. הרי האומה אינה ממשית. היא חלום, הזיה קולקטיבית. האם משתלם להילחם על חלום? האם כל זה היה כדאי – הקרבות, הדמעות, ההפגנות? כן, עונה פסואה, "כָּל דָּבָר מְשִׁתֵּלֵם / בְּתַנְאֵי שְׁהֵנֶפֶשׁ אֵינָה קִטְנָה מְדִי".

9. תפקיד כתב העת שבידכם לדאוג שהנפש לא תהיה קטנה מדי.

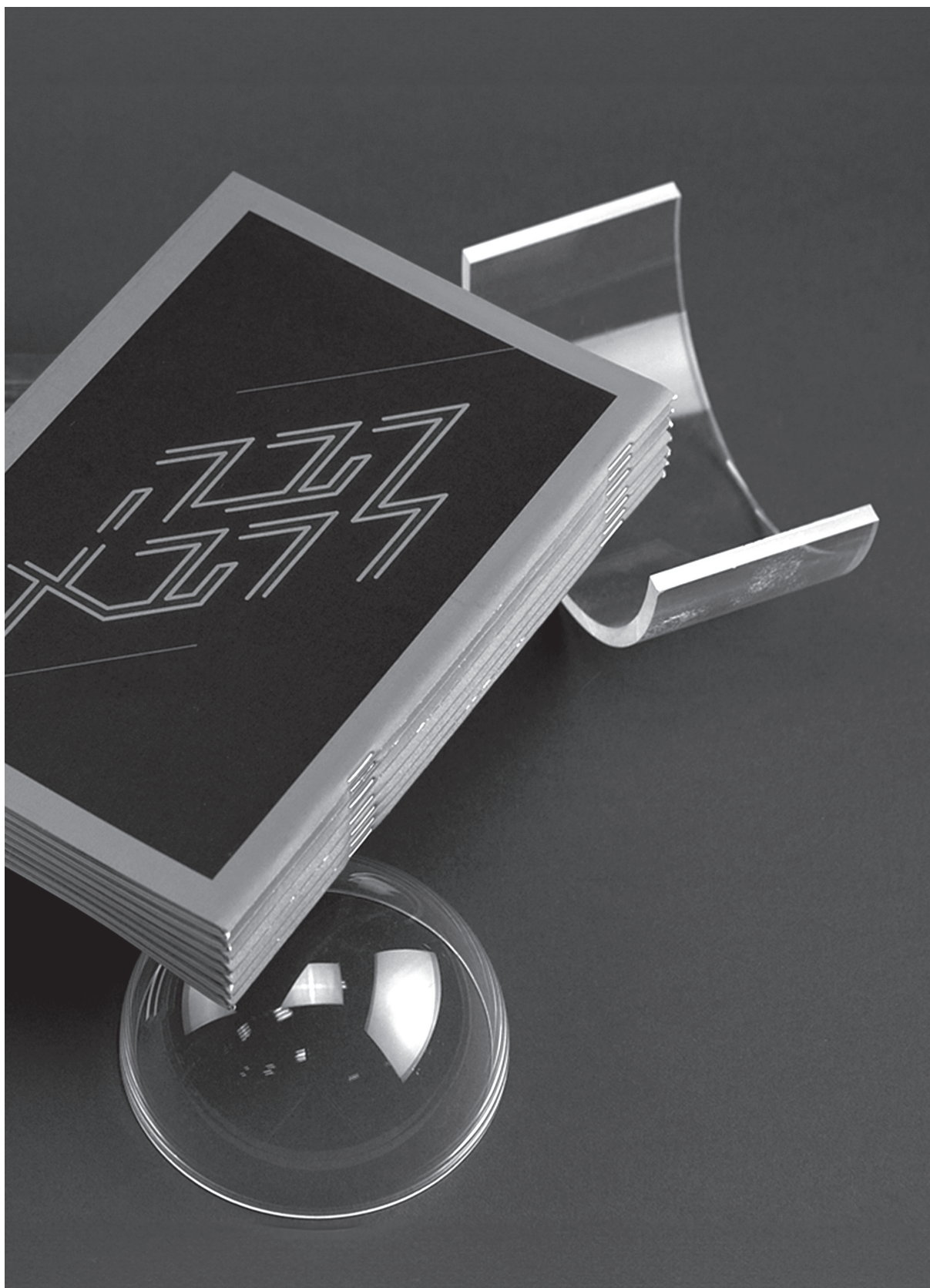
עודד כרמלי

את/ה כאן

עצם היש

8 <u>תשדורות מלוויין ריגול</u>
12	שני פוקר . שני שירים
15	יואב עזרא . חמישה שירים
18	ג'רמי פוגל . השיר על שיר השירים
20	נח אנגלהרד . חוט דק
21	גל עזרן . שני שירים
24	מיכל קאופמן . פרקים מרומן: החמישים ואחת
36	מיכאל קליין . ארבעה שירים
42	מיכאל קליין ומישל פלצ'יק . זוג שירים בשני קולות
44	מישל פלצ'יק . שלושה שירים
46	מישל פלצ'יק ועמנואל יצחק לוי . הדגלן
47	עמנואל יצחק לוי . שלושה שירים
50	שניא אלנקוה וטל סלוצקר . שני שירים לזכר הדס מזרחי
52	שניא אלנקוה . שני שירים
56	רעואל שועלי . מחזה: מלמעלה
74	אמוץ גלעדי . סיפור קצרצר: לא לעולם חוסן
75	עמית בן עמי . אכילס
76	ספיר יונס . כלומר, כמו עכשיו שאני עכברוש, ואתן אתן
77	יונדב פרידמן . אין דבר משתלם אלא בחלשתו
78	<u>העברג'רד</u> . מחזה מאת תומס ברנהרד

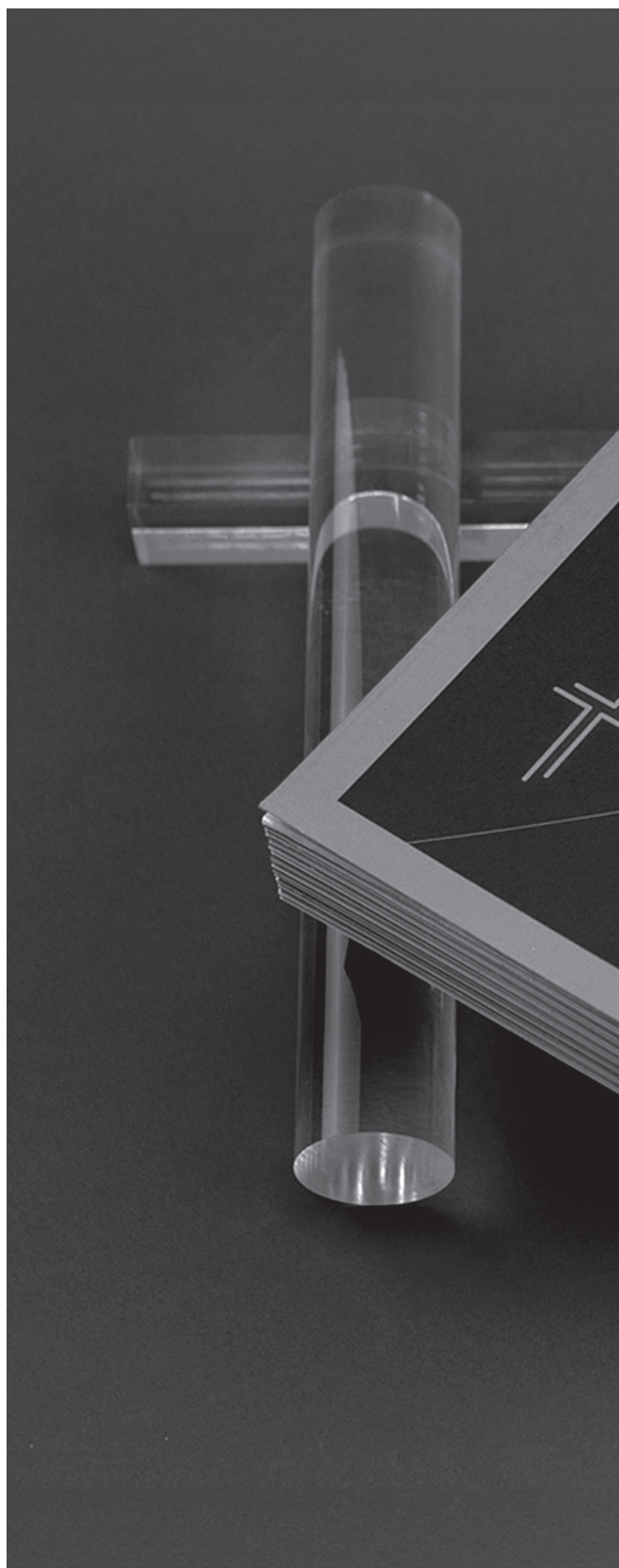

רוצה לקבל כל גיליון חדש של הנה להבא - עד הבית ובחינם?

פשוט לסרוק אותי!

לא לפחד מספרות ניסיונית!
לתת יד לאוונגרד!

קרה לנו דבר רע: טור מיוחד מאת דביק גרוסמן

ב־7 באוקטובר קרה לנו דבר רע. דבר רע מאוד. פיללנו שיקרה לנו דבר טוב כקבלת פרס נובל לספרות, אך תקוותינו נגזזו. התנפצו אפילו. קרה לנו, לכולנו, דבר איום ונורא. מי נהיה כשנקום מהשבעה הלאומית? מי נהיה כשננער את האפר? מי נהיה כשאלחץ את ידו של המלך? שנים רבות יעברו עד שנצליח לחשוב על פיוס בארץ הזאת, שותתת הדם. שנים רבות יעברו עד שנצליח לדמיין עתיד אחר, לשני העמים, ופרס נובל לספרות, לי.

אש מוגשת קרה – שיחה שבועית בטון נמוך על יהדות ולאונרד כהן עם המשוררים עמיחי (לייב) כהן ונדב (לייב) כהן

שלום עמיחי

שלום נדב

אנחנו כאן בכאן, באולפן המיוחד שלנו בירושלים, שמרוחק מעל ארבע

אמות מבית קברות

נכון, ובכל זאת שנינו נטלנו היום ידיים

אני רוצה לספר לך שהיום יש לנו פרק מיוחד ליום כיפור

נכון, ואתה ידעת שלאונרד כהן הופיע ביום כיפור בפני החיילים?

מה אתה אומר?! לאונרד כהן?

לאונרד כהן!

וואו

וואו...

לאונרד כהן

כן, לאונרד כהן

טוב עד כאן להיום, תודה לך נדב

תודה גם לך עמיחי

בפרק הבא נדבר על לאונרד כהן, ובפרק אחריו כמובן, ספיישל בוב דילן,

ואחריו לאונרד כהן!

שבוע טוב

מדורי (דורי מינורי ממליץ על עצמו)

–
 השבוע אני ממליץ על שירתי! מה יש לומר על שירתי, היא מזכירה לי את שירתי של המשורר שארל בודלר, בתרגומי! גילוי נאות: אני עורך את שירתי! ואת המדורי (דורי מינורי ממליץ על עצמו)!

מדורי (דורי מינורי ממליץ על עצמו)

–
 הפעם אחרוג ממנהגי ואמליץ מראש על ספר שירה שתהיה לי הזכות (וההנאה הגדולה!) לערוך בתשלום (: זוהי שירה ייחודית, יונקת ממקורות, אדנים של מוזיקליות. מזל טוב!

לתייג את פרדס הוצאה לאור Pardes Publishing

שנת יופי

מדורי (דורי מינורי ממליץ על עצמו)

–
 הפעם אחרוג ממנהגי ואמליץ על הגולה. גילוי נאות: אני בגולה (: קיבלתי מלגה להיות בגולה (: מפה אני כותב את המדורי (דורי מינורי ממליץ על עצמו)!

ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א

יום אחד עזבתי את הספרות
 ועברתי למטא-ספרות
 והכל בגלל רעש אהבה
 לא-מציאותית וחד-סטריית
 שבשמה לא הייתה יותר ספרות
 כי בשמה בלי כל קשי הספנותי
 לזרק את הספרות כלה
 כך

לאט לאט
 להמוג באהלה

של המטא-ספרות

חי נפשי
 הספנותי כך להזבח
 לאט, בעבי אהלה

לטש כל מה שחשבתי שרצייתי
 נחלה
 וכל זה כי נקרה בי

אהבה
 ערטילאית
 ריקה כיד

שהובילחני בעורות פרים
 שנשלחה בי במאורי אורות
 שהתגלחה בי בבשר בשרים
 שלחשתני בקולי קולות:

לא לכתב ספרים -
 לכתב על ספרים!

ומאז כשאני אומרת שן
 אני מתכוננת קדיח השן
 וכשאני אומרת צורות
 אני מתכוננת דברים
 וכשאני אומרת הרים
 אני מתכוננת עכברים

וּכְשֶׁאֲנִי אוֹמֵרֶת עוֹגָה
אֲנִי מְחַפְּנֶנֶת פְּרוּרִים
וּכְשֶׁאֲנִי אוֹמֵרֶת שִׁירָה
אֲנִי סוֹפֵרֶת בְּשִׁקֵּט
עַד עֶשֶׂר, עַד מֵאָה, עַד רְבֹאוֹת
עַד פֶּקַח עֵינָה שֶׁל הַלָּה
שֶׁבִשְׂבִילָהּ

עֲזַבְתִּי אֶת הַסְּפָרוֹת וְהִפְכֵתִי לְמַתָּה

בְּצָרוֹת הַמוֹחִין הַגְּדוֹלָה
בְּאוֹר הָעוֹמֵד הַמִּיבֵּשׁ

וּמְתוֹק הָעוֹלָם
מְתוֹק לִי מִדְּבַק הַדְּבֵשׁ

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

כְּבַחְלוֹם רְאִיתִיהָ מִבַּעַד חֵלוֹן
מֶה שְׁאִינוּ לֹחֵשׁ מִחֲדָשׁ
אֶת אֲפֻשְׁרוֹת פְּתִיחַת הָאֲדָמָה
לֹא נִכְנְהוּ אִימָה
יוֹנָה פָּסַל מִבְּטָה סְתוּם
קִפּוּא מִפְּנֵה אֶל פְּנֵים הַחֹדֶר
נוֹצוֹתֶיהָ נִפְחָה לְהַחֵם גּוֹפָה
לֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל הַיּוֹנָה לֹא
לְהַסְתַּפֵּל עַל הַיּוֹנָה לֹא
לְהַסְתַּפֵּל עַל הַיּוֹנָה גּוֹסֵסֵת
לְהִשְׁאִירָה פְּרָעָנוֹת לְחַתוּלִים

יואב עזרא

הציפסר

מסתובב ברחוב אל שמש נהדרים מצהבת
 עם בת־שיחי
 ביום החפץ שלי
 ביום החרות שלי
 ביום השמחות שלי
 אני ובת־שיחי
 חפשיים
 מדאגות
 חפשיים
 מתרדות
 חפשיים
 מקאבים
 חפשיים
 מיסורים
 חפשיים
 מפקדים
 הכי כף לנו בעולם
 היא עם כוס בירה שאלתנו מקרטון של צ'יפסר ואני
 רגע אחד עוד הספקתי לברוך שהכל
 והיא ענתה אמן

$\frac{15}{100}$

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

כְּחִיבָה הִיא מְדִיטְצִיָּה פְּעִילוֹת מְדִיטְטִיבִית
סָגְנוֹן מְבָרָךְ עַל עֵקְרוֹנוֹת אוֹנִיבְרָסְלִיִּים
שֶׁל הַכֶּרֶת הַטוֹב הָעוֹלָמִי הַטוֹב לְלֹא הַמְחֻלָּקוֹת
מֵהוּ טוֹב אוֹ בְּאִמְרָה מֵה שְׁטוֹב לָךְ לֹא טוֹב לִי
הַכֶּרֶת הַטוֹב הַמְסֻכָּם טוֹב כִּי טוֹב הַטוֹב מְטוֹב

עַל הַבְּרָכָה

עַל הַתּוֹדָה

עַל הַצְּדָקָה

עַל הַנְּחִינָה

עַל הַפְּלָא

עַל הַהֶקְסְמוֹת

עַל הַהִשְׁתָּאוֹת

כְּשֶׁאֲנִי סְפְרוֹתִית

לְבוֹשׁ מְהֻדָּק

שְׁלֹא אַחֵר

רְחֻצָּה

בְּסָגְנוֹן סְפְרוֹתִית מְפֹאָר

מִנְחָח סְפְרוֹתִית בְּסָגְנוֹן מְקֻרָאִי חִינֵךְ זָהוּב

בְּאֵחֵר צְהָרִים מְסֻיָּם כְּלִשְׁהוּ נְטוּשׁ כְּלִשְׁהוּ עֲזוּב כְּלִשְׁהוּ

אַחֵר צְהָרִים אֲרָכִים לְתַפְאָרַת וְלִפְאָר

נגעתי בשמיים

יואב עזרא

רוח חצר משנמכת שמים למופת נגיעות

העלים

יואב עזרא

אתה בורח מהעלים שְהרוח מפצרת אחרֶיךָ

כוכבים

יואב עזרא

אנשים מביטים על אנשים כמו שאתה מביט על כוכבים

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

האָבן אומֶרֶת אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ
הַמִּים אומֶרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ
הַעֵץ אומר אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ
הַכֶּסֶּא אומר אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ
הַשְּׂמִים, הַרְחֹב, הַקְּיוֹסֶק
כֵּלִם אומֶרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ

מי זאת עולה מן התחנה המְרֻכָּזִית
מתרַפֶּקֶת על יַפְיָהּ הָאֲצִילִי
הַשְּׂקֵט
יַפֵּה כַחֲמָה
כּוֹעֶסֶת על דּוֹדָהּ
(גַּם כֵּן דּוֹדָהּ, אֵיזָה דוֹד אֵיזָה)
כּוֹכְבֵי הַשְּׂמִים אומֶרִים אֶת שְׁמֶךְ

מתרַסְקִים בְּעֵין גְּדִי
עַם הַמְּכַשְׁפוֹת שֵׁם בְּמִים
(הֵיוּ נִגְדְּנוּ הַמְּכַשְׁפוֹת)
לֹא אָנִי בְּנִיתִי אֶת הָאֵהָל
יָם הַמְּלַח אומר אֶת שְׁמֶךְ

הַחֲזַקְתִּי אוֹתְךָ על פְּנֵי הַמִּים בְּחוֹף גְּאֵלָה
זְרַקְתְּ הַצַּעַת נְשׂוֹאִים
הִיא עֲדִין צְפָה שָׁם על פְּנֵי הַגְּלִים
הַחֲשׂוּכִים שֶׁל לַיִל קִיץ תַּל־אֲבִיבִי
וְכָל הָאוֹרוֹת בְּכָל הַבְּנִינִים
שֶׁל בְּעָלֵי הַהוֹן וְשׂוֹכְרֵיהֶם
לוֹחֲשִׁים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ

וְהַחֲלוֹנוֹת אוֹמְרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ
הַקִּירוֹת אוֹמְרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ
הַדְּלָתוֹת, הַצְּמָחִים, הַכּוֹסוֹת
כֻּלָּם אוֹמְרִים אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ
כֹּל עֵין כֹּל עוֹלָם
אוֹמֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ
הַשֵּׁם הַיְפֵה שְׁלֹךְ
הַשֵּׁם הַנְּשָׁגֵב שְׁלֹךְ
ש.

אֲנִי אוֹמֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ
אֲנִי אוֹמֵר אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹךְ שׁוֹב
וְשׁוֹב
וְשׁוֹב
וְשׁוֹב

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אֶת הַחוּט הַדֶּק
שֶׁלֹא נָתַן לְפָרֶם
אִף לֹא לְבַדֵּל כְּחִנֵּה אֶחָד
כְּרִכְתָּ סָבִיב גּוּפֶךָ
מִשָּׁל רְצִיחַ לְהִרְאוֹת
שֶׁבְּכָל תְּנוּעָה
יָכוֹל לְהִקְרַע
וְאִינוֹ נִקְרָע

הַחוּט הַדֶּק וְאֵת בְּרִקּוֹד נְכָאִים
נִמְתָּחִים בְּקֶצֶב נִרְגָּע
מִשָּׁל רְצִיחַ לְהִרְאוֹת
שֶׁהִמְסָמְרִים בְּגוּפֵי הַעֲתִיק
נִשְׁבָּרִים וְלֹא כִּיּוֹן שֶׁהָיוּ חֲלָשִׁים מְדִי
אֶלֶּא שֶׁלֹא הָיוּ חֲלָשִׁים מְסַפִּיק

הַחוּט הַדֶּק שֶׁנִּכְרַךְ
סָבִיב צְוֹאֲרֶךָ
דֶּק מְדִי לְקֶשֶׁר לּוֹלְאָה
לֹא חוֹרֵךְ אֶת עוֹרֶךָ
רַק זֹקֵר אֶת פְּתִילוֹת שְׁעָרֶךָ
הַנְּשָׁרְפוֹת בְּצִבְעַ פֶּטְמָה
מִשָּׁל רְצִיחַ לְהִרְאוֹת
שֶׁיֵשׁ עוֹד לְהִרְאוֹת
מִלְבַּד הַחוּט הַדֶּק שֶׁאִינְנוֹ נִקְרָע

בְּהֶסֶב פְּנֵי הַבְּחִנְתִּי בְּפִי קוֹמֵל
 לְרַגַע בְּכִי הָיָה בְּכִי
 הָיָה מִיָּתֵד מְכוֹכֵב.

רַק אֶמַח דְּבִרְתִּי לְקוֹלוֹת שְׂדוּלִים בְּחֶלֶל
 כִּי יִתְכַנְּנוּ כְּאַלְהָה הַדִּים לְהִסּוֹת בְּבִינְתִים
 וּבִינְתִים מִבֶּט הוֹסֵב לְמַבַּע
 כִּי זְהִיתִי גִיחָה שְׁפִירוּשָׁה הֶסֶב מִבֶּט
 כִּי זְהִיתִי מִבֶּט שְׁפִירוּשׁוֹ הֶסֶט מִבֶּט
 מִמְּנִי זְהִיתִי כִּי רַק אֶמַח דְּבִרְתִּי קוֹל
 הַסְתִּיעֵתִי בְּזִיוֹף עֵינַיִם גּוֹעוֹת אֲוִיר
 סָטִית פְּנֵי הָיְתָה קוֹל לְהַחֲלֹץ
 לְהִנְתֵּץ כְּזַעַה עַל דְּבָרִים אֲמוּרִים
 וּמָה הִיְתִיתִי? הִיְתִיתִי סְמוּקֶת זְבוּבִים
 סְדוּקֶת מְשִׁתָּה לְשׁוֹנוֹת
 לְמַחֲתִי בְּמוֹתִי צְבָעִים

לְהִיּוֹת כֶּף עֶקוּדָה אֶל מְטָה
 לְהִיּוֹת כֶּף גְּנוּזָה לְמַחֲתִי
 שְׂבָץ שְׁנִיָּה מְלַחֶשֶׁק מְגָעִים
 שְׂבָץ שְׁנִיָּה: מְגַע בְּקִיעוֹת שֶׁל הַקּוֹלוֹת
 שְׁנִיָּה מְשִׂבָץ -

אֲנִי רַק מַבַּע
 שְׁעָקוּד עַל מְטָה

כִּי אֲחֲרֵי הַכֹּל
 פִּי יִמְלֵא בְּדִיחָה
 פִּי יִמְלֵא אֶסְפֵּלֶט
 פִּי יִמְלֵא
 פִּי יִמּוֹלֵל
 יְבִשֵׁם לוֹ

אִישׁ אִישׁ בְּמִרְפְּסוֹ מְחַפֵּשׂ תְּשׁוּאוֹת בְּגִגּוֹ
וְכַלְיוֹנָם שֶׁל הָאֲנָשִׁים הוּא שְׂאִין לָהֶם תְּנַאי מוֹל הַשְּׂמֶשׁ

בְּהִשְׁתַּקְּפוֹת תְּמוּרוֹת צְבָעִים חֲזִיתִי בִּיחְסִים
בֵּין בְּנֵי־נִים, בְּאֲמָצְעוֹת מִרְפֶּסֶת וְגַג.
זָמְרוּ עָלַי הָאוֹתוֹת עַל שְׂאִינִי מִתְּאֵמַת
עַל שְׁעוֹדְנֵי נְחֻסְרָת
עַל שְׁבַחְזִית הַחֲשׂוֹף שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הַתְּלוּיִים
אִינְנִי נִכְסַפְתָּ, לֹא בְּאֵמַת
לֹא מִסְפִּיק
לֹא כְמוֹ שְׂצָרִיךְ
לֹא כְּפִי שֶׁגַּג חוֹסֵף הַתְּנִיּוֹת מְשֻׁמֵּשׁ
שְׁבַעוֹנוֹתֵי הַשְּׁתַּנּוּיּוֹת שְׂאִינִן מִיחֹת נְחֻסְכוֹת מֵהַשְּׂמֶשׁ
שְׂצָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּךְ
וְלֹא עַל דֶּרֶךְ הַהַפּוּךְ

וְהֵאחֵר לְפִי שְׁעָה מְקַלַּח אֵת בַּתּוֹ
יִתְּכֵן שְׁשֻׁגָה בְּשְׁעָה

וְהֵאחֵר לְפִי שְׁעָה מְקַלַּח אֵת בַּתּוֹ
יוֹם יוֹם מְקַלַּח אֵת בַּתּוֹ
יִתְּכֵן שְׁבַשְׁעָה הַנְּכֹנָה

וְהֵאחֵר לְפִי שְׁעָה מְקַלַּח אֵת בַּתּוֹ
גּוֹזַע יוֹם וְשְׁעָה וְנֶאֱזַל

וְאִם רוּחוֹת אֵיכּוֹתָן אֶלּוֹף גִּגוֹת
אֵז שְׂיֵהִי דְבַר מֵה שְׂמַזְיִחַ מְסִיכָה
בְּשְׁעָה שְׂאִין לָהּ תְּפָקִיד
בְּשְׁעָה שְׁבָה אוֹזְלִים הַחֲפָצִים בְּקוֹל

החמישים ואחת

מיכל קאופמן

ממנה עד עולם

בבניין דירות במרכז העיר ב' נכנס גבר לראות חדר למגורים והוא משונה למראה וזעף ייחודי בפניו. הראו לו חדר בקומה הראשונה ובו ריחות עיפוש ושתן ועשן שעוד הקשה על הנשימה. צָלֵם תלה שם על הקיר בצד החלון וציור אישה עם תוכי במסגרת וכתמים בשירותים ועובש במטבח. הסתכל הגבר סביבו והסתכל באישה עם התוכי ואמר שאינו זקוק לשינה גם לא למזון, והכניס את חפציו. וערם ערמות שאינן שוות בגובהן וגם כאלה שדווקא שוות בדיוק ובהן חוברות וספרים ועוד חפצים רגילים. ובלילות רועדות הערמות והספרים מתנועעים, והגבר מתהפך בשמיכות ובסדינים. ובימים הוא הולך בחדרו שמונה צעדים מקיר אל קיר, ועל הקירות מוסיף ותולה ניירות וציורים. ותלה בהם גם מרקדניות הבלט המצוירות בחוברות והתעסק סביבן במבטים.

בדלת ממול גר שכן פרוע שיער והוא משונה במידה שאינה פחותה ונוקש בשיניו תמיד, גם בשנתו, וישן לעתים רחוקות. נכנס פרוע השיער להסתכל בחדר וראה את האישה עם התוכי ונקשר בה לבו וראה את שכנו החדש עוסק ברשימות וכתבים ואמר לו שהוא אוהב

אישה זו. ועוד הוסיף ואמר על שכנו החדש שדומה הוא לעוף, והוסיף וחיידד שדומה אדם זה לעורב, ושב ונתן את עיניו באישה עם התוכי. וראה לנכון להוסיף שדומה שכנו החדש דווקא לעורבני, כי יש בו דבר מה קיקיוני. עמדו שני השכנים בחלונות והסתכלו בקירות, ומקקים עוברים בין חדריהם מבעד לדלתות הפתוחות. ורבצו במיטה העשויה סדינים ודפים וצפו באישה עם התוכי לילות וימים. וראו בחלון משאית חוצה וחונה תחת הבניין, ויוצאים ממנה ראי גדולה וארגזים וגבר בריא עצמות ומשופם, המחווה תנועות ריקוד מול הראי ולבוש כולו בלבן.

נכנס הגבר המשופם בבניין הדירות והסתכל בשכניו, והציץ בחדר פרוע השיער שחפצים וכלים בו והציץ בחדר השכן העורבני שקירותיו מלאים. והתנועע ונגע בכלים ובחפצים ובא להסתכל בקירות ובציורים. הסתכלו בו העורבני ופרוע השיער והציעו משקה ושתי בשוכבם תחת שמיכות וניירות והסתכלו אל האישה עם התוכי. כך עברו ימים ולילות בבניין הדירות ושלושת השכנים אינם ישנים. צפו בהם דרי הבניין הולכים במסדרונות נוהמים כחיות ועומדים בפתחים.

יום אחד חלה השכן העורבני וטיפס בו חום. כעוף הנצלה שכב בתוך סדיניו וניירותיו וישן שינה מפרכת, ונסחט מאיבריו והתהפך ביצועיו ושמע צעדים מלמעלה והטה אוזן והאזין. נרחץ הלילה בגשם ונמלא בהדים ונשמעים בו צער ודמעות וצעדים. נאנח העורבני ושוב רבצה דממה על חדרו וכל משקלה על גופו וקולות באים בה כחפצים. נכנס בו צמא ועלו בגרונו קולות חרחור ויבבה וקם אל החלון לתפוס גשם בפיו, אבל יבשה העיר ב' ומתקרת חדרו חדר טפטוף פנימה ומטה טיפה אחר טיפה. נשכב העורבני על גבו ופתח את פיו לגמוע מים ונרדם על הרצפה. וראה שנוקשים בדלתו והוא מתגלגל על הרצפה כביצה ואישה שחורת שיער עומדת בפתח וידה על לבה. והעורבני טפטוף וטרטור באוזניו וחצץ ומלח בפיו והוא מעולף על הרצפה.

נכנס הגבר המשופם בחדר ובא פרוע השיער ועמד במטבח ובחש מרק כמכשף. עזרו לעורבני ללגום מהמרק והוטב לו וגנח והקיא ועישן. ובלילה שכב שוב ביצועיו וצפה אל התקרה שכן משהוטב לו שוב לא הצטרך לשינה. ובעומק הלילה אותם צעדים מלמעלה

ודמעות וצער הנכפל בין הקומות. נאנח העורבני ונרעדו ערמות הספרים ונפלו חוברות פתוחות באמצען ובהן נחבטו ספרים על כריכותיהם. צפו הרקדניות על הקיר והסתכלו האישה והתוכי זו בזה ועברו מבטים בחדר הלוך ושוב והופיע טפטוף מהתקרה. קם העורבני וזחל על הרצפה להסתתר ולשתות מן המים האלה ושכב על גבו עד ופעור פה ועיניו מעלה.

עברו ימים ובמסדרון נראה איש צנום ועיניו כהות כאילו יש בן צל, והוא לבוש בשחורים ומחודד כעיפרון. גר איש זה במרתף והיה עולה אל פני האדמה וראה את דלת חדר העורבני פתוחה ונכנס בה. הסתכל בקירות וקרא בכתבים וראה מקרבה את הציורים והיה הכול טוב בעיניו. והתכרבל ביצועים העשויים סדינים ושמיכות ודפים וחוברות ומצא שם סיגריה ועישן. עמד העורבני בצד החלון ונכנסו המשופם ופרוע השיער וטוב היה בעיניהם שכן זה וטוב היה להם לארבעתם לרבוץ בשמיכות ובניירות ולצפות אל האישה עם התוכי. ורבעו כך לילות וימים עד שהבחין פרוע השיער בכתם הרטיבות בתקרה והחווה בסנטרו והמהם. הנהן העורבני ונעמד על כיסא תחת הכתם המטפטף והצביע מעלה.

הלכו הארבעה במסדרונות והצמידו אזניהם לדלתות ושמעו מיני נחרות ואנחות. ועמדו בפני דלת בקומה השנייה וממנה נשמעות פסיעות ובכיות. התגודדו שם הארבעה באוזניים כרויות והמשופם יצא מפיו צחוק. במרפקים בצלעות ניסו להשתיקו והסתובב מפתח בחור המנעול ובפתח עמדה אישה שחורת שיער. מעל כתפיה ראו שמיכות ומגבות על הרצפה ותצלומים על הקירות. שאלוה שאלות והחוו לעברה מחוות ויצאו עיניהם אליה. והוסיפו ודיברו אליה במילים יפות ולא רצתה לענות. והלכו במסדרונות והשמיעו נהמות ועמדו בפתחים ובחלונות.

בבוקר יצא העורבני אל הרחוב והסתכל מעלה אל הבניין בן חמש הקומות ובשובו לחדרו יצא מהחלון וטיפס אל חלון החדר שמעליו ונכנס בו. שמיכות ומגבות על הרצפה ותצלומים על הקירות, ושידת מגירות ובה ספרים וחוברות. נדהם העורבני והוציאם. וקרא ביומניה של אותה אישה וגבר עליו יצרו וקרע מהם דפים ותחבם תחת חולצתו ורץ ומיהר לזנק מהחלון ולשוב לחדרו.

ימים רבים התבודד והתגולל בניירות לא לו ולא פתח את דלתו. וכתב בחוברות ובמחברות עד שכאבו אצבעותיו וקרא וברר ותלש ותלה, וקימט והשליך אל ערמת יצועיו. וסביב האישה עם התוכי ותחת הצלם תלה את כתביו, מהתקרה ועד הרצפה, וכדי לקרוא במ מוכרח היה לעמוד תחת כתם הרטיבות שמעל. באו שכניו והניחם לקרוא את הכתוב. ודיברו בכתבים כל דרי הבניין עד שהגיע הדבר לאוזניה של שחורת השיער והיא משכה באפה וירדה אל החדר לקרוא במ.

רבצו הארבעה בין שמיכות וספרים ואפר סיגריות בבקבוקים ריקים, ובהיכנסה נתנו בה מבטים. עזר לה העורבני לעלות על כיסא כדי לקרוא בדפים העליונים והניח בידה המשופם כוס משקה והזהירה פרוע השיער בנקישות לשון שלא תיפול וחג סביבה הדר במרתף במעגלים. רע היה הכתוב בעיניה ועיקמה באפה. ניסו למשכה מטה לשמוע את דעתה אבל לא רצתה לרדת מהכיסא. והביאו לפניו בזה אחר זה דפים על דפים לקרוא גם בהם והייתה רוכנת מעל ראשיהם להתבונן בכתוב. הביא לה המשופם דף שנתלש מיומנה. ראה זאת העורבני ממקומו לצד החלון ומיהר לחטוף את הדף מידה ורצה הגורל והפילה מהכיסא. ניסו לתפוס בה כל הארבעה וצעקו ונהמו סביבה, ותפסו ברגליה, בידיה, במתניה ובצווארה. זעקה האישה ונמלטה מכפותיהם ורבה ההמולה בחדר. והושיבוה על אותו כיסא והתחננו למחילתה. והוסיפו והפצירו בה עד שעייפה מהם ונעתרה לסליחותיהם. ונשאוה אל יצועי הסדינים והניירות והשמיכות והחוברות וכיסוה בקפידה. ולא ישנו לילות וימים והפכו בסדר הדפים, את העליונים העבירו מטה והזיזו לצדדים וציורים ותמונות נעו בחדר מקיר לקיר והרקדניות עברו הלוך ושוב מפינה לפינה, והיו מחכים למוצא פיה שתאמר שטובים הדברים בעיניה. ישבה שחורת השיער על אדן החלון מנענעת ברגליה ומפילה בעקביה ערמות ספרים, והעורבני מסתכל ומזעיף פנים.

יום אחד מצאה את הדפים שנתלשו מיומנה ונתנה בהם סדר וביקשה לתלותם בקיר. שמחו השכנים למעשיה וסבבוה בדבקים ונעצים והעורבני עוד מזעיף פנים. וכשלא הסתכלה היה תולש את דפיה מהקיר, וכשלא הסתכל הייתה תולה אותם חזרה. וידעו כל דרי

הבניין שעניין רב בחדר זה, ואמרו שכך תמיד יהיה, מכאן ועד עולם. הנפך החדר ולא נמצא בו עוד סדר ונתגלה דף תועה ובו ראשיתו של סיפור ישן. קראו בו החמישה ונפלה עליהם שתיקה וחיפשו אחר המשכו והפכו שוב בחדר ונעו ונדו כל החפצים. צחקה שחורת השיער ואמרה שהמשך הסיפור כתוב ביומניה. ונקש בשיניו פרוע השיער ואמר ששמע סיפור זה בעבר, ורק חציו נכתב. התנועע המשופם ואמר שנגמר כל סיפור היכן שנגמר הנייר. לגם הדר במרתף הלבוש בשחורים והסכים ואמר שמה שאבד אין לו המשך וזה מובן מאליו. ופנה העורבני לשחורת השיער ופנתה והסתכלה בו חזרה. ואמנם לזמן מה הכול היה טוב בבניין הדירות, ובעיר ב' כולה.

דלק

היה בניין בעיר ב' במרכז שכל העובר תחתיו נופלים על ראשו חפצים וכלים. מהומות עלו מבניין זה וצעקות נשמעו ברחוב כולו, כי באחד מחדריו ניסו את כוחם גבר ואישה באהבה וקשתה עליהם המלאכה מאוד, עד שחלמו בלילות על מעשי שנאה ונקמה ובבקרים היו הומים כיונים ובצהריים היו עומדים בחלונות ולעת ערב הייתה פורצת בניהם מריבה.

בקומה השנייה גרו והאישה צהובת שיער והיא עושה ככל העולה על רוחה ולכן נכתבו על אודותיה רשימות בפנקסי משוררים ושוטרים. מנהג היה לה להתגנב לחדרים לא לה בכל הבניינים בקרבת בניינה ולהתקין לעצמה סעודה מכל הבא ליד. הייתה יושבת בחדרי אחרים וסועדת ומציתה סיגריה ומניחה יד אחת על בטנה, ומדיחה את הכלים בקפידה.

והגבר איש גבוה וכהה שיער ועין והוא מזעיף בגבותיו לעתים קרובות ובכך מבטא את חוסר שביעות רצונו מכל הדברים. דבר לא היה לו עם משטרת העיר ב' אבל לעתים קרובות אמר שאת עצמו הכניס לכלא למאסר עולם, ובימים גרועים היה אומר שגזר על עצמו דין מוות. והיה כרוך אחר אותה אישה כנער והייתה משתרבת לשונו למראיה ככלבלב.

לילה אחד לאחר מריבה יצאה צהובת השיער מהבניין והיא רוטנת ומדברת מילים קשות, ופגשה בנעליה שהושלכו מהחלון אל המדרכה,

ואיתן שמיכות וכריות וכיסא. ובתוך החדר שוכב הגבר זעוף הגבות על הרצפה וכל גופו פועם בכוח ושעות רבות שכב כך וייחל למות ולמותה. נשמעו צפירות תחת הבניין והן נמשכות וקודחות בראשו עד שקם אל החלון וצעק וראה שזוהי צהובת השיער במכונית לא לה. מיהר זעוף הגבות ורץ וקפץ אל תוך המושב ונסעו בכבישי העיר ב' ופתחו את כל החלונות ושרו בקולי קולות עד שנגמר הדלק וצעדו חזרה אל הבניין עד הבוקר.

ובשובם אמר זעוף הגבות שעסוק הוא בשאלות על אודות חיים ומוות והרי בכל רגע יכולים שניהם או אחד מהם למות. התכרבלה צהובת השיער במעילו כי שמיכות לא היו עוד בחדר והסתכלה בו ושאלה מה בעצם העניין כאן, כי גם ככה אין בשביל מה לחיות. התעטף הגבר בשמלותיה ואמר שאין באמת עניין חדש כאן, ועדיין גוף זה שיכול לחשוב שאין בשביל מה לחיות, יכול למות. ואמר שהגוף הוא כמו דלק, ואם צריך אדם להגיע למקום שהוא מן ההכרח להשתמש בו, לשרוף אותו ולגמור אותו, ובלבד שיגיע אדם למקומו. והפחד מפני סופו של גוף זה עליו לפוג כאשר יודע אדם עבור מה הוא מכלה אותו, ולכן אם יידע לאן עליו להגיע, לא יפחד עוד ממותו שלו. נענעה צהובת השיער בראשה ואמרה שתמיד יפחד אדם על גופו, והגוף אינו הדלק אלא המכונית. שוב הזעיף בגבותיו ואמר שלא, הגוף בדיוק אינו המכונית אלא הדלק. המכונית אפשר למלאה בדלק פעם אחר פעם, וחיייו של אדם וגופו אי אפשר למלאם מחדש, הם מתחילים פעם אחת ונגמרים, ואין פעם נוספת. נו, אמרה צהובת השיער, אז ברור שתמיד יפחד אדם על גופו, שימות לו.

ולאחר עוד חילופי דברים שכאלה הגיעו השניים למסקנה שטוב להם כל-כך ורצויים להם חיייהם כל-כך ועל כן מוכרחים הם לבזבזם כדלק ולא לחסוך בהם, וכל עוד ראויים החיים לחיותם יש לחיותם במהירות ובכוח. והיו מאז מריבותיהם אימות והיו מנופפים בסכינים והופכים ברהיטים ופוחחים וסוגרים את החלונות, וכשהייתה נחה עליהם הרוח לפיוס ואהבה היה בניין הדירות כולו מזדעזע.

ערב אחד וצהובת השיער תלויה על גב מאהבה ומנסה להטיח את ראשו בקיר, נקש בדלחם שכנם פרוע השיער מלמטה ונקש בשיניו והביע דאגה. הזעיף הגבר בגבותיו והסתכלה צהובת השיער בשכנ

בעיקום אף. דיבר פרוע השיער על לבם בדברי היגיון וטעם, וצחקו לו. והמשיך ודיבר מדם לבו ואמר שדואג הוא פן ייפגע מי מהם באורח בלתי הפיך, והלך צחוקם וגבר כקולם של תנים וזאבים. הכניסוהו בחדר ומזגו לו משקה ודיברו עמו בגילוי לב על החלטתם לחיות במהירות ובכוח פעם אחת בלבד. האזין פרוע השיער לדבריהם ונקש בשיניו וצקצק בלשונו וביקש שיניחו לו זמן מה להגות בדברים. דן בדברים פרוע השיער עם דרי הבניין ודפקו שכנים בדלתם של צהובת השיער וזעוף הגבות בקומה השנייה ושוחחו עימם בעניין זה. ולמשך זמן מה הגו דרי הבניין במרכז העיר ב' בחיים וכיצד ראוי לחיותם, וכל עובר אורח ברחוב שנפלו על ראשו נעל או כוס היה נתפס פתאום למיני מחשבות כאלה, והגתה בהן העיר ב' כולה.

העלייה

בבניין דירות במרכז העיר ב' התגורר אדם דוחה על פי כל הדעות ושנאו שכניו בקומה החמישית את קול צחוקו, בין היתר. היה אדם זה צוחק בקול רם במין צרצור העולה מהגרון אל האף וממשיך בחרחור קצר המשתהה מאחורי השיניים ומתפוצץ לבסוף במטחי רוק וליחה. והיה מכנה נשים בשמות מאכלים וגברים בשמות כלי מטבח, וכינה את שכנתו מימין פשטידה ואת שכנו שמשמאל תרווד. והיו צעדיו רועשים וגסים והתלוננו שכנים בקומה השלישית על צעדיו בפני שכניהם מהקומה הרביעית, לקול צחוקו הדוחה מהקומה החמישית. ערב אחד נכנס איש זה לבניין הדירות בחברת אישה שאינה מבניין הדירות ושניהם שתויים כעזיזים. וטיפסו ועלו במסדרונות ובמדרגות לחדרו בקומה החמישית, וצחקו בקול וחיפשו להם עניינים. בקומה הראשונה פגשו בשכן פרוע השיער ולעגו לו ולשערו עד שעמד בוהה על מקומו ומפתח חדרו עוד בידו. כינה אותו הגבר מזלג עקום שיניים וחיטטה האישה בחפציה ושלפה מסרק קטן, וקרבה אליו והחוותה לעברו במסרקה כבסכין. נקש פרוע השיער בשיניו ובדלת שכנו ויצא השכן העורבני וניירות דבוקים לבגדיו ושיערו ככרבלת. צחק עליו האיש הדוחה מהקומה החמישית וחבק את מתני האישה. התפתלה האישה וחמקה תחת ידו וזינקה אל פרוע השיער וסירקה במרץ את שערו. נדהם העורבני וניסה למשוך באישה, ולמגעו החלה

לצוות. כינה אותו הגבר מהקומה החמישית צלוחית ונגע בכתפו נגיעה שאינה משתמעת לשתי פנים. השמיע העורבני כמעין קרקור ודחף בו. נזעק פרוע השיער ונכנס ביניהם, והאישה עוד מכרכרת סביבו עם המסרק. והניח לה לסרקו ונקש בשיניו ורקע בעקביו, וכל זאת למען השכנות הטובה. צפה הגבר מהקומה החמישית וצחק בצרצורים היוצאים מן האף ופרצי ליחה היוצאים מן השפתיים. עלו השיכורים במדרגות ודיברו בשבחו של פרוע השיער שאינו רע מראה כששיערו כך מסורק היטב.

ובקומה השנייה נפתחה דלת ומתוכה הושלכה בפרצופו של הגבר השיכור שקית אשפה. נשמעו קללות וגידופים ויצאה אישה צהובת שיער בתחתוניה, והיא צועקת ורוטנת במילים קשות. פנה אליה השיכור וכינה אותה כרובית, ויצא מהחדר גבר זעוף גבות ותפס בה בכתפה. היא סטרה לו על לחיו, הוא נופף מולה באגרוף, וביניהם נכנס השיכור והתערב ושאל אם זו דרך לנהוג באישה, ואיזה מין גבר, שהוא כולו מועך פירה, מנופף באגרופו מול אישה. הסביד לו זעוף הגבות ביישוב דעת כי אישה זו איומה ונוראה ומרושעת עד לקצות אצבעותיה, והתערבה צהובת השיער ואמרה שאינה אלא אישה מרושעת שנועדה לגבר מרושע, והסבירה לשני השיכורים שגבר זה תמיד היה רע אליה וכיצד לא תהפוך רעה בעצמה בחברתו של אדם מנוול כל כך. אמר אז זעוף הגבות שהיכולת להבחין בין טוב ורע אינה מיכולתה של אישה רעה כזו, וענתה צהובת השיער שמרוב שהוא רע והיא רעה בגללו, הרי שהטוב כבר שינה את מקומו ביחסיו עם הרע וייתכן שטוב להם מאוד. פערו השיכורים את עיניהם בפני דיון זה שהתנהל בקולי קולות במסדרון. פסק אז זעוף הגבות שאמנם טוב להם מאוד, ונכנסה צהובת השיער בזרועותיו ונסגרה עליהם דלת חדרם.

המשיכו השיכורים במסדרון הקומה השנייה ושמעו פסיעות ודמעות מחדר אחר ולא נתנו דעתם על כך, וצחקו במדרגות לקומה השלישית. בקומה השלישית התנגנה מוזיקה שאינה נעימה לאוזן ונשמעו פסיעות וקפיצות ותנועות מאחד החדרים. עמדו השיכורים והאזינו ועקמו באפם. דפק השכן מהקומה החמישית באגרוף על הדלת וורידיו צווארו תפוחים. פתח את הדלת גבר משופם לבוש בלבן והוא

רוקד לצלילי אותה מוזיקה במחוות גסות. דחף בו השיכור מהקומה החמישית והוכיח אותו על המוזיקה העולה מחדרו והיכה אותו. דחף המשופם בשיכור ובעט בקרסולו והבחין באישה העומדת במסדרון ונתן בה מבטים והחווה לעברה מחוות וביקש לנשק על ידה. קיללו השכן מהקומה החמישית ורחקה האישה מעליו אבל היו עיניה בעיניו והיא כרוכה במבטו ומשוכה אליו. הבחין השיכור במבטיהם וקיפץ על רגלו האחת ליד האישה ונתמך בכתפה. והמשופם עיניו עוד בעיניה. כך עמדו השלושה פרק זמן. דחף השיכור את דלת חדרו של המשופם באיטיות, טיפין טיפין, עד שנדחק המשופם לאיטו פנימה ועמד מול דלתו הסגורה.

הסתכלו השיכור והאישה זה בזו ושינוי נכנס בהם, והשתרכו במעלה המדרגות לקומה הרביעית.

במסדרון הקומה הרביעית ישב בפתח חדרו אדם בעל דעות וצפה אל הבאים. הכיר דעתן זה את שכנו מהקומה החמישית, והכיר השכן מהקומה החמישית את בעל הדעות ושילב את זרועו בזרוע האישה לזרז בה לחצות את המסדרון לפני שיפתח אותו שכן בשיחה, וקרסולו כואב והוא צולע והאישה מסבירה פנים לאדם היושב בכיסא בפתח חדרו.

שאל אותה בעל הדעות על טבע אמונתה ונדהמה האישה ופערה פיה. חזר על שאלתו בעל הדעות ועמדה האישה על מקומה והצביעה מעלה ושאלה אם לזה הוא מתכוון. נענע בראשו בעל הדעות ושאלה על אודות טוב ורע. ביקשה האישה להצית סיגריה ונאנח השכן הדוחה ואחז בראשו. מצד אחד, סברה האישה, יש להיות אדם טוב, ומצד שני, כל אחד רוצה ליהנות מהחיים. הקשה עליה בעל הדעות אם אמנם ישנה סתירה בין הדברים, ואם כן, מדוע, ומפה החלו לדבר בטבע האדם. הכריז בעל הדעות שאין דבר כזה בנמצא. חישב ראשו של השכן מהקומה החמישית להתפוצץ והתערב באומרו כי מטבע האדם לעשות בדברים שממין נייר הטואלט, ועוד דברים שהשתיקה יפה להם. נענע בעל הדעות בראשו ואמר שזה אינו טבע האדם. חשבה האישה על הדברים לעומקם ונטתה להסכים והוסיפה לדבר עם בעל הדעות בדברים ברומו של עולם. נאנח השכן מהקומה החמישית וקרסולו נפוח והוא נשנק מכאב.

ראתה האישה בסבלו ונפרדה מעל בעל הדעות והחוותה לו בידיה שאין מה לעשות.

דידו השניים במעלה המדרגות והגיעו לקומה החמישית. הזיע השיכור וחש ברע בנפשו ובכל גופו והסתכל באישה לצדו והיא כתפוח אדמה מטוגן ולא רצה בחברתה עוד. והסתכלה בו האישה והחליטה שתעזור לו לשים קרח על קרסולו ותצא מחדרו ותרד חזרה את כל חמשת הקומות ותצא מהבניין. וחלף על פניהם שכן קודח מבט, הטרוד תמיד בענייניו, ואמר שהשעה מאוחרת מאוד ומיהר במדרגות. הסכימו השניים שאמנם התאחרה השעה ופיהק הגבר בקול רם ונורא.

ירדה האישה בקומות לבדה ובקומה הראשונה פגשה בגבר המשופם ועמו גבר הדומה לעורב ואחד צנום ולבוש בשחורים ועוד שכן מסורק היטב, והם בדרכם החוצה. הזמינה המשופם לבוא איתם ויצאו החמישה ללגום בבר תחת הבניין, ושתו שם עד לשכחה. ולמשך מספר שעות הכול היה טוב בבניין הדירות, ובעיר ב' כולה.

קם הקליין שְׁבַמִּכְאֵל
 לתת עבודה
 והוא יודע את יעודו

(השורה הזו מדגדגת בי פנימה
 כמו אצבע בתחת)

מדהים לחזות בהגיחו
 שהוא ממחה בעניניו
 אפתי ומתנשם כמו חיה נעורה
 והעינים מפתיעות מתגלות
 מאחורי שמורות
 העינים כמו הטבע מאחורי
 שמורות הטבע
 עבי
 שלול שביל
 חוסה חשך
 והמבע שבהן

לא בחדר הוא השתחל הנה
 בעצמו הקים והביא והגיע לזמן הזה
 דרוניסט שלא מדעת
 שלוט שן ומין ושלטי עלי עשת
 יותר מן המוח קליין
 יותר ממני לרגע

קם קליין ונשכב כלעמח שקם
 עכשו הנני
 שואל בקולי נגוע האשכים העלול
 להרעים חדר: סבא
 שלושה ילדים השכמת להרג את יוסי
 סבתא יודעת?
 פני מסרבים להלשין על השרש

עלים נדפים פני היפים מדי
 עדי שקר
 סבתא יודעת?
 שלושה ילדים קמו להרגך אתה השכמת להרג
 אותך לפניהם
 וביחד אתם משפחה
 סבתא יודעת?
 קם בי עם ואני פרטי כל כך

גם תחת שמך בחשכה של איד
 בחם של רחם
 כמו נחש תחתי אבו גם קליין
 הו יוסף קטן
 תנומת דורות רבים
 עד קין
 אתה יודע?
 פניך שהטים כל כך ומרכבי משקפים
 קוראים שיך

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

יש - את לא תכירי - איש
 נמוך וגוי
 שנעליו קטנות ונימח
 קולו אומרת סליחה
 פניו
 לא יפים בכלל
 הרגליו
 מעוררי סלידה מין
 מינוס איש כזה
 את לא תכירי
 שלא לדבר על שתדרי לשכב
 אתו אף הוא יכיר והוא דוקא
 רוצה מאוד לזין אותך
 זה לא נעים?
 הרשי ספור לך כי יש
 איש כזה יושב
 בקרו פנח
 האיש אשר אני נראה לך
 ומת לקום

אל תכסי
 אצניך משמע פי האיש
 ההוא תכלית מומי והמהומי מבטן ומפחד
 אל תכסי עיניך מראות
 את כל פרטי האנטי-גבר שהנו

כי הוא תמצית הזמן
 שבו נשאתי על ידי
 ילד רך וקל
 להאחז באחיזות עינים למשל
 אהבה למשל חם בטחון
 מידי אשה לידי אדון לידי
 אדון האף אחד לא בא למרות בכיו

תמצית הילד שאינו
 נלקח ברצינות מספקת נלקח
 מעסוקיו הזוטרים אחוז
 באצילי ידיו או בבטנו השמנמנה

מוֹרָם וְנִלְקַח אֵלַי
עֲתִיד עֲלוֹם וּמִפְקֻקָּה

וּדְעֵי לָךְ: אֵין הוּא נִזְוֹן מִן הַחֲרָמִנוֹת
וְאֵין הוּא צָמָא בְּאֶמֶת
לְלִשְׁד שְׂדָה שֶׁל אֵשָׁה
הוּא בּוֹהֶה בְּחִזָּה אֶךְ הוּא צָד אֶת הַלֵּב
לֹא עַל מְנַת לְאֶכְלוֹ
כִּי עַל מְנַת לְהַרְעִיב אֶת לִבֶּךָ
שֶׁיִדְעַב אֵלָיו וְאֵל נַעֲלִיו הַקְטָנוֹת
שֶׁאִישׁ לֹא מֵצָא בָּם חֶפֶץ

יֵשׁ – אֵת לֹא תִכְרִי – אִישׁ
וְהוּא חֵי חַיִּי בּוֹשָׁה וְחֻשָּׁךְ
וְהוּא קְרוֹב בְּהַרְבֵּה מִכִּפֵּי שְׂסַבְרָתָךְ
בְּרֵאשִׁיתוֹ שֶׁל הַשִּׁיר

צָאִי לְהַפְּיֵרוֹ
מִן הַרְכָּב הַנוֹסֵעַ עֲצָרִי
אֶת הַרְכָּב הַנוֹסֵעַ בְּצַד
הַרְחוֹב צָאִי לְהַפְּיֵרוֹ אֶל
תְּצַקְצָקִי עָלָיו אֶל
תִּנְעָלִי אֶת הַדְּלָתוֹת לְמַרְאֵהוּ
צָאִי לְהַפְּיֵרוֹ
מִן הַחֲלוֹן שֶׁלְחַדְרֶךָ הַגְּבוּהָ
שֶׁאֲפֹשֶׁר לְהַצִּיץ עָלֶיךָ בְּעֵדוֹ
מִתְאַפְּרָת

צָאִי לְהַפְּיֵרוֹ הוּא נְמוּךְ
וְגוֹץ וּבוֹהֶה בְּאֵיבְרֵיךָ אֲבָל
כָּל אֵימַת שֶׁתְּחַעֲלָמִי מִמְּנוֹ
הוּא יִקְטֹן וְיִכְעַס
וּכְשֶׁאֵת מִנְשָׁקָת אֵת פְּנֵי הַיְפִים בְּשַׁעַת כְּעוֹרָם
אֲפִלוּ פְּנֵיו יִפִּים בְּשַׁעַת כְּעוֹרָם

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

סחוס מן הפדחת עד הפחת
 לא רוֹאָה לא שומע טוב
 אָנִי רְחוּק אֶל מִשַּׁת חֲלִי
 וְאַתָּ מַפְצִיעָה בְּפִתַח
 רָצָה וְהִזְוִיָּה
 כְּמַנְגֵּלָה קָטָן
 מְבַקֶּשֶׁת לְעֶרְךָ בִּי נְחוּחַ
 נְסִיוֹנִי לְכַרִּיתַת הָאוֹן

אָנִי מַפְצִיר כְּנִגְדֶּךָ בְּמַפְגִיעַ:
 לִיָּה אָנִי מְחַגְעָגַע אֲלֶיךָ
 אַתָּ עוֹנָה טִלְפָּחִית: אִינִי לִיָּה
 אָנִי מִיכָאֵל קְלִיָּין
 וְאִין אָדָם מְסַגֵּל לְהַכְאִיב כְּמוֹנִי

וְאַשְׁאֵל אֶל לְבַבְךָ אוֹ לְבִי:
 אֲמַלְלֶיָּה שְׁלִי מָה עוֹלְלָתִי?
 וְתַעֲנֵי: לֹא שְׁלָךְ וְלֹא בְּכָלֵל
 וְתַחַנְדָּפִי וְתַחַתֶּיךָ תוֹחִירִי
 תַּחַתוֹנִים צְרוּרֵי רִיחַ וְתַחַנוּנִים אֲדִירִים
 פְּרִי בְשָׂרִי לְהַחְלֵמָה וּמְחִילָה

וְעוֹד תַּגִּידִי מִן הַסָּתָם:
 קִשְׁקוּשׁ וְזִיוֹן בְּשֹׁכֵל הַשִּׁיר
 הַחֲזִיר מַעְמִיד פְּנֵי זָרְזִיר
 יְצוּר פְּסִיבִי וְאַגְרָסִיבִי שְׁכֵמוֹתֶךָ
 נוֹ אָנִי רוֹצֶה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ

וְאָנִי אֶהְרֶהר בְּלְבִי וְאֶקַּח אֶת הַזָּמֵן
 אִיךָ מְגִיעִים אֶל הַסָּתָם הַזֶּה
 אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִשְׁמָעִים הַקּוֹלוֹת?

הבחורה שישנה איתי

מיכאל קליין

שְׁעָה שְׁבָה אָנִי מִתְחִיל לְסַבֵּר
כִּי אָנִי יוֹדֵעַ מִי אַתָּה
הֲוֵה אֹמֵר: מִבִּין אֹתָךְ יוֹדֵעַ
לְכַנּוֹתָךְ לְפָרֵק
אֹתָךְ לְגוֹרְמִיךְ לְהִרְכִּיב מִחֲדָשׁ

שְׁעָה שְׁבָה אָנִי מְגַלְגֵּל בְּשִׁמּוֹךְ
כְּבִמְטִיבֵעַ לְשׁוֹן בְּעַל
עֵרֶךְ נְקוּב וְקִבּוּעַ

מִחֲשֵׁב כִּי הִבֵּאתִי אֹתָךְ
אֶת כָּלְךָ בְּרֵאשִׁי
לִידֵי פְעֻנוֹחַ
גְּמוּר

זו שְׁעָה שֶׁל תְּבוּסָה מְסִימָח
תְּבוּסָה לְטִפְשׁוֹת הַמַּעֲמִידָה בְּעָרְמָה
פְּנֵי חֲכָמָה
עֵיפָה וּמְבַגֵּרָת

41
100

הַהֲנָחָה כִּי דְבָרִים הֵם דּוֹמִים זֶה לְזֶה
אֲף גַם רַק לְעֶצְמָם שְׂדוּמִים

שְׁעָה שְׁבָה אָנִי מִתְחִיל לְסַבֵּר
זו שְׁעָה שֶׁל עֲצָלוּת רְגִישִׁית
הַמְּבִיאָה אוֹתִי לִידֵי זְנִיחַת הַחִידָה שְׂאֵת

הַחִידָה שְׂאֵת
מַעֲצָם הַיּוֹתֵךְ אָדָם שְׂאִינְנוּ אָנִי!
"לִיָּה"

"לִיָּה"
אָנִי זֹרֵק עַל זְמִין וְעַל שְׂמָאל
כְּאֵלוֹ לֹא מְדַבֵּר פֶּה
בְּפִלָּא טוֹטְלִי

וְהָעָרֵב אָנִי מְבַקֵּשׁ לְשָׂאֵל: מִי זֹאת
הַבְּחוּרָה שְׁיִשְׁנָה אִתִּי בְּעִשְׂרֵים הַחֲדָשִׁים הָאֲחֵרוֹנִים!?

וְלִבִּי מִתְעוֹרֵר עַל הַחַיִּים שְׁלוֹ

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

בין התהומים: זוג שירים בשני קולות שכתבו מיכאל קליין ומישל פלצ'יק

על ההפרדה בלידה / מיכאל קליין

אלף הבוֹרָה שְׁמָה טוֹב לִי
זֶה כְּמָה שָׁנִים וְאֶגְמֹד
וְאֶגִּיעַ

בִּינְחִים נִדְמָה לִי הַלְיָה
אֶכְתֹּב לָךְ

הַעֲרֵב נִשְׁפָּף כֹּף כֹּף
כְּרָגְבִי עָפָר
עַד שֶׁהַחֲשֵׁךְ יִחַלֵּט
נִקְבֵר לַחֲלוּטִין בְּשִׁכְחָה
וּבְשִׁכָר

מִסְמֵר בְּאֵרוֹנֵנוּ
יִסִּיר דְּאָגָה
הַעוֹלָם מִלְבוּ
לֹא נִגִּיחַ בְּלֹא
הַזְמַנֵּת מְשִׁיחַ
תְּבוֹחַת
כְּבִדוֹת צַעַר אֲנַחְנוּ
לֹא נִצָּא מֵעֲצָמֵנוּ
נַעוּלִים בְּבָרִיחַ הָאֵלְכוֹהוּל

בְּרוּר שְׁאֶכְתֹּב לָךְ הַלְיָה
הַאִין נִמְשָׁךְ לְאִין
כִּי שָׁם הוּא מוֹצֵא
לוֹ דְמִיּוֹן
בְּרוּר שְׁאֶכְתֹּב לָךְ
אֲנַחְנוּ הַלֹּא
תְּהוֹמִים זְהִים

צרכים מיוחדים / מישל פלצ'יק

חֲרָצְתִּי לְשׁוֹן לַעֲת הַרְפוּיָה שְׁלֵנוּ
 תְּגִיעַ כְּשֶׁבְּתוֹכָךָ רִבְצָתִי יוֹתֵר מִשִּׁיכְלֵנוּ לְהַכִּיל
 יֵשׁ חֶלֶל וְאִין חֶלֶל בֵּינֵינוּ (בְּגִלְלוֹנוּ מִתְּגַלְגָּלִים)
 אֲהַבְתִּיךָ יוֹתֵר מֵאֲהַבַת כָּל הַנָּשִׁים שָׁבִי.

הַמְרֵב חְרוּצָה, הַמְרֵב מְרִיצָה
 פָּנֶיךָ טוֹבִים הֵם, פָּנֵי רָעִים מְנַעֲרִי

מְדֵי מְשׁוֹרְרִים הֵינּוּ גַב אֶל פֶּן
 הַבְּדִידוֹת פּוֹכְרֵת יָדִים - הֵיכֵן?
 בְּשַׁחַת רוּחַ וּמִפֶּח הַגּוּף
 חֲתַמְנוּ בְּשֹׁכֵר - לֹא נֹאֵהב פֶּפֶח
 מִגְעָגְעִים בְּאֲגָמִים קְפוּאֵי מִבֵּט.

צָלִילָה בְּשִׁיבָה צָלִילָה בְּשִׁיבָה
 הַקְּרָקְעִית לֹא בְּטוּחָה כְּמַפֶּת כֶּף הַיָּד הַשְּׂמוּטָה
 כָּל הַשְּׂמוֹת שְׁעָשִׂינוּ כָּל
 הַשְּׂמוֹת שְׁעָשִׂינוּ כָּל
 הַנָּשִׁים כָּל
 הַנְּשִׂיּוֹת כָּל
 הַגְּבָרִים כָּל
 הַגּוֹבְרִים בְּזֹאת
 לֹא סִפְרָתִי לָךְ עַל הַפְּלוֹרוֹסְטִנִּים
 ("לֹא סִפְרָתִי לָךְ עַל הַחֲשָׁכוֹת")

סִלְחֵי לִי שֶׁהִתְהוּם עָלָה בְּאוֹב
 וְהַחֲבוֹת שְׁסוּ בְּנוּ
 לְשִׁבְלֵי הַחֲצֵאִית הַפְּרוּם

עֲנֵדָתָ אֲזָ.

- בְּכָזָב.
- בְּשִׁבִיל הַחֶלֶב.
- בְּשִׁבִיל אַחֵר.
- בְּנִשְׁפֹּךְ.
- בְּזָרַע.
- בְּזָר.

וּבְכָל זֹאת,
 אֲהַבְתִּיךָ יוֹתֵר מֵאֲהַבַת כָּל הַנָּשִׁים בְּשִׁבְיָה.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

הנעליים האדומות

מיושל פלצ'יק

אמי קוברת את הנעליים האדומות בגמת המגרה העליונה
יש לנו אינסטינקט של צפרן אוגרת וענן במחבואים -
צלמי ילדים.

כבר ספרתי אותך מגנה על הקיר הפנימי ונצחתי באגרופים
אף על גב שלא העזתי יד לשאת (רק האגרופים אדמים כעת).

לא חזקת ולא היה רקוד. נתיסרו כל האבות הסנדלרים.
בכל זאת גרדתי אותך מרצפת הבדלח והמטרף אותנו אגדה.
אני לא מצליחה לחדל.
להזדחל בקשי מאין הלם, להזדחל כדי לפל אף תוף צלם.

היתה בשורה ולא הלה כשורה, אולי בעצם הלה
וספחה סנדלרים במסמר ופטיש.
ילדים בונים עליך. כל הילדים הברוכים בי מאמצים עצבים
קצורים מהתבואה שלך.
תכוני לא ספרתינו.
תכוני כי ספרת מדי לתכוני

כי כל הלדות נעלים אדומות.

כפים מחיכות וכפים
מרקדות

מישל פלצ'יק

עוד שיר חורף

יום מסרָג.
 מברַח משְׂרָשִׁי הַיָּמִים –
 נְתַבְרְדוּ בַחֲרֹשׁ מְאֵז קֵהָה
 אֶל יִרְקַת עֲרַפְלִים

וְאֵנוּ צוֹעְדִים, סוֹרְגִים כְּרִיזַת כְּפוֹת רַגְלִים
 כְּכִסִּיסַת הַזָּרַת וְהַאֲגוּדָל.

יְדַעְנוּ שְׂזָה יְבוֹא.
 יום מסרָג.

רֵאשֶׁנוּ אֶהִיל הַמְטָרָה
 שְׂטָרָם, שְׁנִשְׁכַּח כְּבֵית זָר,
 הַתְּנַזָּר מְאוֹר רוֹבֵץ
 בְּשִׁלּוּלִית נְטוּלַת מְסַגְרָת.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

הדגלן

מישל פלצ'יק ועמנואל יצחק לוי

(רוח רוחֶשֶׁת גְּחִלִּיּוֹת סְבִרְתִּי כִּי זֶהוּ שְׁלֵג
וּמָזַל שֶׁשְׁכָנְעוּנִי שְׁעָתָה אוֹכַל לומר לֹא רְאִיתִי
שְׁלֵג מִיָּמִי)

(1)

הַאֲמַנְם הַרוּחַ הַתְּגַלְשָׁה בְּדָגְל אוֹ שְׁמַא דְּגַל-רוּחַ-כִּלְל
מְצַלִּיבָה כְּנֶפֶס דּוֹרְשֶׁת אֶף עַל פִּי הַצֵּל הַחוֹלֵף כִּי הַנְּנִי
שָׁם - אִישׁ זָר, הָרַם תְּרוֹן
אִישׁ זָר, פְּנִים תְּחוּר
כִּי צָבְעִי זָרוּ מִמֶּנִּי קוֹלוֹנִיּוֹת בְּחֶמְרָה מְשׁוּחִים
דְּגָלוֹן כָּבֵד לֹא יָבִיא, יִגַּע מֵאִישׁ זָר וְאֶפְנָה
שׁוֹב אֶל אִישׁ זָר פֶּן יִגִּיעַ הַדְּגָלוֹן
עֲשֵׂה עֲבוֹדָה זָרָה וְרַחֵם עַל הַתָּם שֶׁכֵּן חִיב לְזַז
חִיבֵת לְזַז תְּזַזָּה שְׁלֹא יוֹתִירֵנִי לְצַחִילָה
עֲכָשׁוּ שְׁתַּעֲיָה מְזַמְנָת
הַצְּהָרָה.

(2)

חֲלוּמוֹ שֶׁל הַדְּגָלוֹן הַצָּבְאִי, עַל דְּגָלִים שֶׁיְנֹעוּ מֵאֲלִיָּהֶם
וְעַל אֲשֶׁתוֹ שֶׁהִתְרַחֲקָה לֹלֵא סֶבֶה.
מֶה נֹאמֵר לְדְגָלוֹן עַל חֲלוּמוֹת הַשְּׁוֹא שְׁלוֹ?

בְּמִלְחָמָה הָאֲחֻרָנָה, יִצְאוּ הַפִּילִים כָּלֵם וְשִׁחְרוּ אֶת הַחֲצוּצְרוֹת
גַּם הַמְּלֹךְ הָיָה שָׁם, גַּם יִבְשֶׁת אֲמִרְיָה,
וְהָאוֹיֵב לֹא הוֹפִיעַ.
וְהַחֲצוּצְרוֹת נִשְׂאוּ קוֹלָן לֹלֵא נְשִׁיפֵת הַחֲצוּצְרָנִים,
וְהַתּוֹחֲחִים יָרוּ בְּלֹא עֲצַת הַתּוֹחֲחָנִים,
וְהַדְּגָלוֹן אָהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ בְּלִי שֶׁנִּשְׁבּוּ הַרוּחוֹת,

וְאֲשֶׁתוֹ הַתְּעוֹרָרָה מֵאֲשֶׁרֶת בְּמִטְתּוֹ שֶׁל הַשְּׁגֵרִיר הַפְּקִיסְטָנִי
בְּלִי דַעַת מִי נִשְׂא אֹתָה שְׁמָה ---

שבירי

עמנואל יצחק לוי

אומרים ישנו צור אחד - שבירי,
 יונק-גדול שמו וחלקק מהמפרץ הפרסי,
 שהוא כביר מפל ההצטערויות הגדולות באשר הן שם.

וכל אותן פרדות בטורם עת או בעכוב,
 המטטמה לטפשים שמכלה את נפש החכמים לבדם,
 אבדו הדרך או האבדו שבירי,
 וכאבך שלך, שהוא עתה גם שלי -
 כל אלו אינם שקולים כנגד צפון שמיר שלו.

ומה סודו של שבירי הכביר
 שהוא גדול מפל ההצטערויות הגדולות באשר הן שם?

סודו של שבירי - שהוא סומא.
 ולא זו בלבד, אלא שקל מי ששבירי רואה
 אף הוא נעשה סומא בעצמו, ואין הצרות נראות לו עוד!
 וכל שצריך אדם כדי לא להיות עצוב שוב לעולם
 הוא שינאה אותו שבירי.
 וזה סוד כל צרותיך הכבירות.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

הברדלס, שאין לו נקדה בעולם.
כל הקנים המחרים את
נקדות חליפתו של הברדלס,
מוליכים החוצה מגופו.

הברדלס מביט על גוו
של פנתר הלילה השמימי,
ואף החברבורות הדולקות
חומסות את אישוניו.

אך אף אלפי נקדות צדו אינו קו -
כשם שרבויות מצמוצים אינם חלום.
ועל כן מתהלה הברדלס ורושם
עקבות חברבורות על עור המדבר
עד שיגיע אל סופו.

הדודו מטיף לציפורים לחזור בתשובה ולהפסיק לעוף

עמנואל יצחק לוי

יְרַגְזִים, שְׂרַקְרָקִים, חוֹחִיזִת, תְּפָאִים,
לְמָה הִרְעוּתָן לְעִשׂוֹת, לְהַשִּׁיג אֶת גְּבוּל אֱלוֹהִים?
מְלַשְׁלוֹת עַל קֶרְחַת אָנוּשׁ, נִלְכְּדוֹת בְּפִרְפּוּלֵיךְ,
אֵינְךָ יִרְאוֹת אֶת הַשָּׁמַשׁ, הַגֶּשֶׁם וְהוֹד הַהָרִים.

מֵהוּ מְקוֹם אֶהְבֶּה, דוֹכִיפַת מְרֻטְפֶשֶׁת אֶבְרָה?
צֵלָה הַנוֹגָה שֶׁל הַשָּׁמַשׁ, אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ מִכִּירָה.
מָה תִזְמַר הַזָּמִיר הַפִּיחֶדֶן, הַנִּמְלֵט בְּחֶלְף הָעוֹנָה,
מָה כָּבֵד תִּכְתֹּב בְּלִשְׁלֹשֶׁת שְׁחֵרָה עַל מְכוּנִית לְבָנָה?

הַדּוֹדוֹ לְנֹצֵחַ הוּא עוֹף
וְלֹא יִכְחַד עַד דּוֹמָה!
ה' לֹא בָרָא לוֹ מְעוֹף,
אֶף הַבְּטִיחַ לוֹ אֲדָמָה.

שני שירים לזכר הדס מזרחי

שיר שזוכר / טל סלוצקר

היא הייתה זכרון שְעֵלָה מן היָם ומן השׁוֹבְעִים,
כָּל שִׁיר עַל הַדָּס הַתִּיחַס אֶלֶיהָ וְנִזְכָּר בָּהּ שׁוֹב תּוֹךְ הַתְּבוּנָנוֹת.
כָּל הַזָּמַן, היא יִדְעָה אֶת מָה שֵׁיִשׁ לְדַעַת עָלֶיהָ בְּמַבְעִים.
לְאַרְךָ שָׁנִים הָיוּ חֵיֶיהָ הַתְּמוּדָדוֹת.

חֵבֶל מְאוּד שֶׁבְּגִיל 44 יֵצֵא לָהּ כְּבֵר לְמוֹת.

קְרוֹב, קְרִיבָה, קְלִשׁוֹנוֹת, חֵיִים מְתִים.
כֶּשֶׁר קְרוֹב, כֶּשֶׁעַת קְרִיבָנוֹת.
חֲצוּי חֲצִיָּה חֲמֹר חֲמוֹר, חוֹשֵׁב חֲשׁוּבִים.
רְצוּי רְצִיָּה, רְצִיחוֹת, רִימְמָר רֵהֶבְתָּנוֹת.

הַדָּס אֶגֶס פְּשׁוּט, הַלֶּךְ הַמִּיץ לְהַדָּס.
הַכֵּל נִגְמַר מְקַדֵּם מְדִי וְאוֹלֵי בַפֶּעַם הַבָּאָה יִהְיֶה טוֹב.
בַּפֶּעַם הַבָּאָה יִהְיֶה טוֹב יוֹתֵר, אוֹ כְּמַעַט טוֹב, אוֹ אֶפְלוּ טוֹב מְאוּד.

$\frac{50}{100}$

לזכר / שגיאל אלנקוה

הַדָּס, הַרִיחַ הַרְעָנוּ
שֶׁל דְּשָׂא גָזוּם,
הַחוֹל שֶׁנִּכְנָס לְעֵינַיִם,
רְאֵי עָנוּ,
רְאֵי מָה מְסַתֵּר
בְּתוֹךְ עָנוּ,
אֵיךְ
כְּלָבִים קִטְנִים
רוֹכְבִים עַל
הָעָנוּ,
הַדְּבָר הַזֶּה בֵּין בְּנֵי

אדם,
 שהמלים וההפצאים
 הממשות והדמיון
 הם קצב
 הקצב
 הזה
 המנגינה
 המשגעת
 של החלקיקים,
 שמרשים
 לעצמם
 לסגר אותנו
 בקפסאות קטנות
 של מלים.
 הרימי יד
 הגי מלה
 היי חפץ,
 בבה מרקדת
 על חוט,
 צבור האנשים,
 שפעם חקו
 אותך
 במיני צורות
 מצחיקות.
 צחקי בהו
 דרכנו.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

הַבַּיִת מִתְחַזֵּה לְמַלְאָה,
לְעַע, לְדַבֵּר שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לוֹ.
מִתְחַזֵּה לְחֹמֶר, הַלְוֹאֵי
וְהִיָּה חֹמֶר. לוֹ הִיָּה חֹמֶר,
הִיָּה אֶפְשֶׁר לְעַזְבוֹ וְלִחְזֹר
אֵלָיו.
הוּא לֹא חֹמֶר, הוּא מְחַסֶּה,
חֶלֶם.
אֲנִי לֹא נִמְצָא בַּבַּיִת,
אֲנִי לֹא נִמְצָא בְּכֹלֵל,
הֲרִי בַיִת מְקוֹם לְצֵאת מְמוֹנֵנוּ,
לֹא לְהַפְגִּס אֵלָיו,
אֲנִי שׂוֹאֵל דְּבַר אֲמַתִּי מִמִּישָׁהוּ,
וְלֹא מִיִּן מְקוֹם רִיק,
הַדְּהוּד שֶׁל שְׂרִיר.

שגיא אלנקוה

הרבוי רושם
 בנחת שיר.
 העצמי משמש
 לו כלי.
 העצמי
 מוצא מקום
 מאפשר,
 מוצא
 מהויה שמפחלצת
 את האני,
 שעושה אותו
 פר למדקרת
 סכות,
 אני איש,
 ויש לו שם,
 לא הדבר הדהוי
 הנדבק,
 הדרות שבקיום.

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

מלמעלה

רעואל שועלי

על הבמה גבר ואישה (דניאל ולילי) בשנות הארבעים לחייהם. דירת חדר. מצידה השמאלי של הבמה יש פתח לשירותים ולמקלחת. בחדר מיטת יחיד, שתי כורסאות, מדף ספרים, טלוויזיה ועליה בד שמכסה אותה, מדף עם קלטות וידאו, ערמות של עיתונים וספרים. מנורה קטנה שמורכבת על חצובה מאירה חלושות את החלל. נראה שהגבר ממעט לצאת מהבית. יש לו זקן קצר ובהיר, לא מסודר. הוא לובש טרנינג וחולצה מכופתרת בלוויה. האישה, בשיער כהה שמגיע עד כתפיה, לבושה בבגדים שמתאימים למשרד או לעבודה ייצוגית. הוא יושב בכורסא השמאלית. היא עומדת ליד החלון ומסתכלת החוצה. מהחלון בוקע אור בוקר חלש וחיזור.

לילי

עדיין חשוך.

שתיקה

לא אמרו שיסדרו פה תאורת רחוב?

היא זזה מהחלון ופוסעת בחדר, מחפשת מקום לעמוד**בו. פתאום נראה שהחליטה משהו. היא מתקרבת לדניאל**דניאל **מזדקף בכורסא**

לא סיפרתי לך? נזכרתי אתמול בסרט...

לילי

איזה סרט?

דניאל

לא סיפרתי לך? הייתה שם אישה אחת, מאוד זקנה. היה לה תפקיד קטן ולא ממש חשוב. היא לבשה מין שמלה שחורה ענקית והיה לה סל מלא במצרכים. התפקיד שלה היה ללכת לאורך הרחוב ולחזור. אבל אני לא יודע מה קרה לה, היא כנראה נבהלה. אולי. בכל מקרה היא לא רצתה ללכת. זה קורה לפעמים, במיוחד עם אנשים שכל העניין הזה חדש להם... אז היא עמדה באמצע. כולם התרוצצו מסביב כמובן. ורק היא עמדה תקועה באמצע. זה כמעט דפק את כל העסק. בכל מקרה בסוף היא איכשהו התחילה לזוז, היא השתכנעה איכשהו... היא הלכה לקצה הרחוב, ליתר ביטחון אני עקבתי אחריה... ליוויתי

אותה עד סוף הרחוב. היא התרחקה לאט ואז היא הסתכלה ככה אל מעבר לפינה ונעלמה מעבר לבניין... זהו. היא כבר הייתה רחוקה מאוד. מאותו הרגע לא ראיתי אותה יותר.

לילי

ואתה אמרת לה משהו. מה אמרת?

דניאל

לפני שהיא נעלמה, היא הייתה כבר רחוקה, היה איזה רגע שהיא כאילו היססה, כאילו היה בה מין ריחוף, ואז אמרתי לה "שיהיה לכם בהצלחה" או "שאלוהים יעזור לכם יא בני זונות". משהו כזה. אבל היא לא נעצרה היא המשיכה. כלומר לרגע היא כאילו לא ידעה אם להמשיך. אפשר להגיד שהיא הייתה משותקת מאימה. הגיוני להגיד ככה? בכל מקרה זה היה רק לרגע. אחר כך היא המשיכה ונעלמה מעבר לפינה.

שתיקה

לילי

איפה זה היה?

$\frac{57}{100}$

דניאל

איפה? בטח באפריקה, או אולי... כן, באפריקה.

שתיקה

לא סיפרתי לך על אפריקה? הייתי שם די הרבה זמן.

מגחך

אחד מהקצינים נתן לי עוזרת בית כזאת.

מגחך

נדמה לי שזאת הייתה אשתו. אולי אחותו. היא

הסתובבה בבית עם מין סינר, שהיה קשור לה כאן על המותניים... וזהו! כלומר זהו! כל השדיים שלה היו בחוץ. קשה להאמין מה הולך שם. הייתי חייב לצלם אותה...

מגחך

את יודעת מה היא אמרה כשביקשתי לצלם אותה? שזה אסור כי זה גונב את הנשמה. הם מאמינים שהנשמה נלכדת בתוך המצלמה, אבל אם אתה משלם להם אז זה בסדר. שמעת פעם כזה דבר? אישה של קצין עם כל השדיים בחוץ ואמרת דברים כאלה. פשוט מדהים.

שתיקה

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א

-

לילי

איפה אני הייתי אז?

שתיקה

מה שאני בעצם שואלת אותך זה אם כשהיית שם באפריקה... אתה... כלומר, ראית כל מיני דברים... או... או שזה היה לתפארת המדינה? אתה מבין לאן אני חותרת? למשל הסטודנטית הזאת. שצילמת. אתה אומר שתיעדת את חייה? את מה שהוא כל ההווה שלה בעצם? זה מה שאתה אומר? או שבסוף היית צריך לשלם לה?

שתיקה

או שאתה מתכוון... אם אתה בעצם אומר שהכול התחרבן שם. שהביקורות היו קטלניות.

שתיקה

אם אתה מתכוון שהביקורת הרגה אותך...

שתיקה

דניאל רעש בדלת. דניאל קם מוכנית ומשפשף את ידיו

הנה הגיע העיתון!

פותח את הדלת, מביט ימינה ושמאלה אל תוך

המסדרון. ממתין רגע ומרים את העיתון. נכנס ופותח אותו. קורא

את העיתון בעמידה

לילי

יש משהו?

דניאל

מאוכזב

לא, שום דבר.

לילי

אולי בדפים האחוריים?

שתיקה

דניאל

לא.

שתיקה

מחי מזיזים את השעון?

הופך את העיתון אחורה וקדימה, בודק בעיתון אם כתוב

שם משהו

לילי

כבר הזיזו.

דניאל מוריד את העיתון בהפתעה
מתי?

לילי

נו לפני כמה שבועות.

דניאל

לאן?

לילי

לאן?

דניאל

כן לאן הזיזו את השעון?

$\frac{59}{100}$

לילי

מתי. אתה מתכוון למתי הזיזו? הזיזו קדימה.

דניאל

אה קדימה? טוב, לפחות הרווחנו כמה שעות שינה...

לילי

הפסדנו!

דניאל

כן, כן. ברור.
שתיקה

לילי

מה מצאת?

דניאל קורא

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

מה?

מחליף דף

אה הנה יש פה משהו נחמד על איזה כלב.

לילי

מה?

דניאל

סיפור נורא. ילדים זרקו אותו לאש... אני לא מבין למה הם עשו את זה. ילדים יכולים להיות מאוד אכזריים. אולי לא הייתה סיבה. הם פשוט נהנים מזה.

קורא

מוזר. אני לא רואה שיש... לא כתוב אם נתנו להם עונש בכלל.

מחפש

כן, לא כתוב. לא מזכירים את העונש בכלל.

לילי

אולי זה בכלל לא הם. אולי אלו לא הילדים בכלל... אולי פשוט הייתה שריפה בבית שבו הכלב ישן והוא לא יכל לצאת? רוב הכלבים לא יודעים לפתוח דלתות וגם אם כן הם לא היו יודעים לאן ללכת.

דניאל **קורא**

בכל אופן מישהו לקח את הכלב וטיפל בו. מישהו שם הון כדי להחזיר לכלב את המראָה שלו. כתוב שהוא פרסם תמונה של הכלב בעיתון ואנשים שלחו לו כסף. מצחיק שמישהו יבזבז על כלב כל כך הרבה. הכלב בכלל לא יודע איך הוא נראה.

לילי

בעיניי זה דווקא יפה מאוד.

שתיקה

אני מתכוונת למעשה שהאיש עשה.

שתיקה

אתה לא חושב שמה שהוא עשה זה דווקא יפה מאוד?

דניאל **בודק מקרוב את העיתון. ואז קם, הוא מניח את העיתון על הספה, פתוח על הדף שקרא. הוא יוצא אל המקלחת. עולה**

משם רעש

נו איפה המספריים האלה?

לילי

מה אתה עושה שם?

יוצא דניאל

חיפשתי את המספריים.

לילי

מה קרה לך? הזקן שלך נראה נורא.

דניאל

אני לא מוצא את המספריים.

לילי

איפה חיפשת אותם?

דניאל

במקלחת.

$\frac{61}{100}$

לילי

לא מצאת?

דניאל

לא, אין לי מושג איפה הם יכולים להיות. חיפשתי בכל מקום. השתמשת בהם?

לילי

מה אני צריכה מספריים?

דניאל

לא יודע, לגזור דברים.

לילי

יש לי את המספריים שלי.

דניאל

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אני משתגע.

לילי

איפה הם היו?

דניאל

במקלחת.

לילי

אז הם בטח שם. אתה רוצה שאני אחפש?

דניאל

לא, לא אל תיכנסי לשם.

לילי

למה?

דניאל

הכול שם...

מחווה ייאוש עם הידיים

לילי

מה קרה?

דניאל

יש שם נזילה מהצינור, הכול מלא מים.

שתיקה

הרגליים שלי רטובות לגמרי...

שתיקה. הוא עומד ורוכן מעל העיתון המונח על הספה.

מעביר את משקלו מרגל לרגל כדי לייבש אותן קצת

או! הנה עוד משהו.

הוא מחיישב חזרה בכורסא עם העיתון בידו כדי

להיטיב לקרוא

מסתבר שערכו איזה ניסוי מדעי על נמלים באפריקה.

יצורים קטנים וחמודים... שפכו לתוך הקן שלהן בטון. עשר

טונות שפכו שם. משאיות שלמות. הכול הם הזרימו פנימה... זה

עצום. הן בונות ללא הפסקה.

לילי

למה עשו את זה?

דניאל

כדי לראות איך הן גרות. כדי לברר את התנאים שלהן: מה הגודל של הבית, מי גר שם, מה התנאים, דברים כאלה. הם אספו עליהן מידע. חרקים שחורים ומכוערים.

לילי

ומה אתה חושב שהתנאים שלהן? טובים?

דניאל

נו איך אפשר לדעת? ברגע ששפכו בטון לתוך הבית שלהן הרי הכול נגמר.

שתיקה

אני הרי נסעתי הרבה אז. הייתי בכל האזור. הייתה אז הרבה עבודה. ובגלל ההצלחה שהייתה לי אז נתנו לי... הייתה לי כיתה של סטודנטים שם. הם אהבו אותי מאוד. הייתי מגיע כל בוקר, הם היו נעמדים עם הידיים מאחורי הגב. "כן המורה". "שלום המורה". העריכו אותי מאוד. אם מישהו היה מתחצף היו נותנים לו כזאת סטירה שהיה עף לו הכובע לעזאזל... הבעיה הייתה שהם לא באמת הצליחו ללמוד. הם היו מאוד לא מדויקים. למשל תאונות העבודה... טוב אין הרבה מה לצפות מאנשים שגרים בפחון. הייתי צריך ללמד אותם הכול מאפס. אבל בכל אופן, הם היו קשובים מאוד. זאת הייתה נסיעה מוצלחת. המספרים שלהם עלו יפה.

שתיקה

כן. שם זה הרבה יותר פשוט. לא כמו פה. מי שהיה מתחצף פשוט הייתי נותן לו סטירה כזאת שהיה עף לו הכובע!

שתיקה

כמובן שבסוף צילמתי אותה. כשהיא ישנה צילמתי אלבום שלם שלה, תפסתי את כל הכיוונים. כמובן שאסור היה לי להביא את הפילם חזרה – אבל זה לא משנה.

שתיקה

לילי

למה זה לא משנה? כי זה לא יוצא לך מהראש? כי ממילא אתה חושב כל הזמן על התמונות האלה...

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

שתיקה

אני בעצם שואלת אם אתה לא מרגיש שאתה חוזר לתמונות האלה עוד פעם ועוד פעם.

דניאל

איזה תמונות?

לילי

לתמונות משם.

דניאל

לא.

לילי

עכשיו אני מתכוונת. אם אתה חוזר עכשיו לתמונות.

דניאל

לא.

שתיקה

דרך אגב, רציתי לספר לך. אתמול בלילה שמעתי בכי. חלש מאוד. נשמע קצת כמו יללה.

לילי

איפה?

דניאל

מהצינור של המקלחת.

לילי

לא נכון!

דניאל

חשבתי שלא גר פה אף אחד... בכל מקרה אחרי ששמעתי את זה ראיתי משהו מוזר... מהחלון של הבית. שני רכבים עמדו בצומת. כל אחד בכיוון אחר. הם לא זזו המון זמן. הם לא היו תקועים או משהו הם פשוט חיכו שהאור יתחלף. אבל זה לא קרה. כנראה הייתה תקלה במנגנון ולכל הצדדים היה אדום. באיזו שלב לשניהם זה נמאס והם החליטו לנסוע בדיוק

באותו הזמן והם התנגשו. אני פשוט נשפכתי מצחוק!

לילי

לא נכון!

דניאל

כן! אחד מהנהגים נפצע וירד לו המון דם מהראש. זה העציב אותי מאוד. הם כל הזמן התווכחו. כל אחד טען שהשני עבר באדום. אבל בעצם שניהם היו אשמים. או אולי זכאים. אי אפשר היה לשפוט את המצב. לקח המון זמן עד שהגיע האמבולנס, והבנאדם שכב שם על הכביש באמצע הצומת...

שתיקה

לילי

אני בטוחה שהוא בסדר. אני בטוחה שהוא כבר בבית שלו חזרה עם המשפחה שלו.

שתיקה

אתה היית רוצה את זה? כלומר לחזור לבית שלך אל המשפחה שלך?

שתיקה

אני שואלת את זה רק כדי שתבין שאני דואגת לך. אתה מבין? בעצם זה מה שנשאר. אתה מבין. זה מה שנשאר לך. שאני דואגת לך. מותר לך להיות תלוי בי. אני אשמח אם תגיד לי שזה הקשר בינינו.

שתיקה

אתה יודע לצייר? אתה אמרת לי פעם שאתה יודע.

חושבת

כן! זה היה בוונציה. עשינו שייט בגונדולות. שטנו בתעלות ממקום למקום ואז הלכנו לאחד המוזיאונים. היה תור ארוך מאוד. אבל אנחנו לא עמדנו בו. נכנסנו מכניסה צדדית ישר לחדר סודי עם פסלים לבנים נהדרים. אמרת שהפסלים נותנים לך השראה. אמרת שתצייר אותי. אבל זה לא הסתדר. כשחזרנו הייתה בעיה במלון והפקיד לא מצא את השמות שלנו ברשימה ואמרת שבכל מקרה אין לך את הצבעים שלך... אז אמרת שנדחה את זה לפעם אחרת...

שתיקה

דניאל

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אני לא יודע לצייר. תמיד רציתי לצייר. אבל החיים הובילו אותי למקום אחר. לפעמים זה מה שקורה. הייתי יכול להיות צייר נהדר. דווקא יש לי קשר עין-יד יוצא מגדר הרגיל. אבל אני לא יודע לצייר.

שתיקה

לילי

כל אחד יודע לצייר. אין כזה דבר שמישהו לא יודע לצייר. ילד קטן יודע לצייר. הוא לא יודע מה הוא מצייר, זה נכון. אבל הוא יודע לצייר.

שתיקה

אתה רוצה שנדבר על דברים יותר נעימים?

חושבת

מה היינו עושים פעם?

חושבת

טוב היינו עושים הרבה דברים. למשל הלכנו לסרטים. אתה זוכר שהלכנו לראות את "האיש שלא היה שם"? אני חושבת שראינו אותו אולי מאה פעם. עד שהוא ירד. עם המעילים ומשקפי שמש. לא זיהו אותנו כמובן, למרות שהיו שם הרבה אנשים שהכרנו. אתה אפילו בקושי זיהית אותי. היית טובה בזה מאוד. היית מסתכל עליי מהצד השני של האולם. ואתה ידעת מה יש לי מתחת למעיל. אתה זוכר?

דניאל

זה לא הייתי אני. אני אף פעם לא נהניתי מסרטים.

לילי **לא שומעת אותו**

מי הייתי אז?

חושבת, נזכרת

אה! סקרלט ג'והנסון! הייתי מעורבת בתאונה...

שתיקה

נפגשנו בשדה התעופה. בגרמניה. או אולי בפולין.

באחת מהשתיים.

שתיקה

באמת שעד היום לא ברור לי למה לא הפציצו אותם...

שתיקה

לילי

הלכנו לראות את הבונקר. הכול שם נראה בדיוק אותו דבר כמו שהיה. יש להם מודעות לדברים האלה. זה בונקר מצויד היטב. היה לו ברז ואספקת אוכל. אפשר לחיות שם שנים בלי לצאת. לחכות פשוט שהכול יעבור ואז לצאת החוצה. איך הם השאירו את זה! המדים תלויים על הקיר, מגוהצים, מגפיים מבריקים, אזיקים. כאילו עוד רגע מישהו ייכנס ויילבש אותם. מעניין איך זה לחיות בבונקר.

שתיקה

דניאל

קשה לי להחליט. אולי חסרים נתונים, בסוף היינו שם רק למעט זמן ואני לא יודע איך זה לחיות שם. עד שלא חיים בצורה הזאת לא יודעים. ואין את מי לשאול. פעם אנשים חיו ככה, במאה הקודמת. הרומנטיקה הזאת, היום זה יהיה פשוט מגוחך. היום אנחנו נדע מה קורה בחוץ...

שתיקה

לילי

זה לא חסר לך? לצאת החוצה, לאכול, לראות סרט. הילדים.

שתיקה

דניאל

כן. כמובן שלפעמים אני חושב על זה... שהם היו אמורים להיות גדולים כבר. הייתי רוצה לראות אותם גדלים... הייתי רוצה... לראות תמונה שלהם.

לילי

בתמונה אי אפשר לראות שהם גדלים. היית צריך כבר להבין את זה.

דניאל

באיזה גובה הם?

לילי

מסמנת גובה מסוים עם היד
פחות או יותר ככה

דניאל

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א

הם יודעים כבר לקרוא?

לילי

לא, לא ממש. זה די קשה להם. אבל הם משחקים. זה כן. כשהם לא רואים טלוויזיה הם משחקים מחבואים, תופסת. הם צועקים הרבה יותר מדי. יש גם רגעים של שקט. כשהם מתחבאים. אבל כשיוצאים לחפש הם כבר לא יכולים לעצור את עצמם. הם צועקים: "איפה אני? איפה אני?" צורחים, ממש שופכים את הריאות! לפעמים קשה להבין אם הם נהנים או ששוחטים אותם.

שתיקה

כשמוציאים אותם שוב יש שקט. עד הפעם הבאה. סיוט. לפעמים הם לא חוזרים. הם שוכחים לצאת אפילו כשאומרים להם שהמשחק נגמר. ואז צריך ללכת לחפש אותם.

שתיקה

עכשיו אני מחבקת אותך. בהמשך אני אגע בך. אני אומרת את זה רק כדי להכין אותך, לא כי זה קשה לי. אני עושה את זה כי אני רוצה. אני בוחרת לעשות את זה. כי יש בך משהו שמאפשר לי לגעת בך. אתה מבין את העמדה שלי? זאת אולי הזדמנות.

שתיקה

זאת אולי ההזדמנות האחרונה.

שתיקה

אני מתכוונת שזאת הזדמנות...

שתיקה

טוב. אתה רוצה לשחרר אותי. אני מרגישה את זה. אז אני אלך בדרך שלי. אי אפשר לגרום לי להחליט משהו שאני לא רוצה. ולכן אין לך אחריות. אני חופשיה ממך.

שתיקה

אתה מבין?

שתיקה

דניאל

היא אמרה לי משהו.

לילי

מי? מי אמרה לך?

דניאל

היא דיברה אליי. כלומר... היא הייתה רחוקה אז לא שמעתי. או שאולי זה רק נשמע ככה. עמום. היא אמרה לי משהו מתוך הבית. היא אמרה... בהתחלה לא הבנתי מה היא אמרה. היא אמרה לי משהו שלא הצלחתי... זה היה מוזר. מהדברים שאתה שומע ולא מאמין ששמעת. כאילו זה בא ממתחת לאדמה. בהתחלה חשבתי שאולי היא ידעה על כל מה שקרה. אולי היא קראה בעיתון. אבל איך היא תדע? בכל מקרה אמרתי לעצמי לא להתעסק במחשבות מיותרות...

לילי

מה היא אמרה לך?

דניאל

היא אמרה: עדיף ככה, שאין אף אחד בבית.

לילי

זה נשמע לי כמו דבר רגיל לגמרי.

$\frac{69}{100}$

דניאל

אולי.

לילי

ובאמת הילדים לא היו בבית...

שתיקה

נכון?

שתיקה

נכון?

שתיקה

נכון?

שתיקה

דניאל

אני לא הצלחתי להבין מה שהיא אמרה. אולי בגלל שהייתי רחוק. הייתי במרפסת והסתכלתי למטה על האנשים הולכים ממקום למקום. נקודות קטנות ושחורות שמתרוצצות. נשענתי על המעקה כדי לראות אותם מלמעלה. הם בכלל לא ידעו שאני מסתכל עליהם.

שתיקה

אגב זה קורה לי די הרבה. שאני מרגיש שיש מישהו שמסתכל עליי. וזה כמובן לא נכון.

לילי

כלומר, זה בעצם אתה.

דניאל

נו אל תדברי שטויות...

לילי

אתה אומר שאתה חי חיים כפולים.

דניאל

לא. אני לא אומר את זה.

לילי

למה?

דניאל

כי אני לא מאהב בסתר של איזו בחורה. זה לא חיים כפולים.

לילי

מוזר שאתה אומר את זה.

דניאל

מה מוזר?

לילי

שאתה אומר שאתה לא מאהב של איזו בחורה.

דניאל

בשביל לחיות חיים כפולים צריך מאהבת, ובשביל שתהיה מאהבת צריכה להיות אישה חוקית.

לילי

היא לא חייבת להיות חוקית.

שתיקה

דניאל

היא הלכה לעשות אמבטיה. היא השאירה את הדלת

פתוחה.

שתיקה

לילי

למה? למה היא השאירה את הדלת פתוחה? היא רצתה שתראה אותה עירומה? היא רצתה שתראה אותה נקייה ורטובה מהאמבטיה?

דניאל

אני ראיתי אותה. ראיתי שהיא צפה במים. הראש שלה היא מתחת למים וכל הגוף שלה היה בחוץ. היא הייתה בעולם משלה. אבל הגוף... השדיים שלה היו מעל המים... זה היה... פתוח לגמרי.

לילי

ומה עשית? הלכת לשם? אתה רצית לראות אותה ככה?

דניאל

אני עמדתי עם העיתון. לא רציתי לקרוא יותר. החזקתי את העיתון באוויר. למטה היו המון אנשים. לא היה להם מושג מה יש מעליהם. גם אם היו יודעים אני חושב שזה לא היה מפריע להם בעצם. ופשוט זרקתי אותו. וככה הוא נפל. די לאט. טוב לא הייתה לו ברירה. זה נצח מהקומה הזאת לרחוב.

לילי

זה אומר ששחררת אותו. ובעצם רצית להודיע. זה קורה במקרי אסון. כשאין חשמל וכשכל הקווים תפוסים. אז מפזרים כרוזים מהאוויר. לוקח לזה המון זמן לרדת. כמה שעות בעצם. אם זה לא נסחף לים בגלל הרוח. אבל אולי זה מגיע. ואז הילדים מתרוצצים ברחוב, הם קופצים ואוספים את זה ישר מהאוויר. ואז הם יודעים. אם הם יודעים לקרוא. כמובן שהרבה פעמים הם לא יודעים לקרוא. אבל ההורים שלהם. האנשים ברחוב. הם קיבלו את ההודעה וככה הם ידעו באיזה בית אסור להם להיות... כמובן שלפעמים הם לא בבית מלכתחילה. ואז הם

לא מקבלים את ההודעה. אבל זה עוזר זה מעדכן את האנשים במצבם. הכרוזים מודיעים להם שהם בסכנה.

שתיקה

מה ראית שם? מה ראית באמבטיה? ראית משהו שלא היית אמור לראות? או שכן היית אמור לראות? אתה רואה? אני מנסה לא להכאיב. כי אני מנסה לעזור למישהו אחר, שזה אתה, להגדיר את ה... את כל הכאב שלו בעצם.

דניאל

היא הייתה באמבטיה היא עמדה על ארבע בתוך האמבטיה.

לילי **חושבת, חולמנית**

היא שכבה באמבטיה על הגב.

דניאל

האדים הגיעו עד המרפסת ויצאו מהחלון כמו עשן. זה היה סמיך כל כך שבקושי ראיתי מה קורה בתוך הבית. הייתי צריך למשש את הדרך כמו עיוור בתוך הבית.

שתיקה

בגלל זה גם לא שמעתי מה שהיא אמרה לי. הלכתי דרך העשן למקלחת. לראות מה היא עושה שם. זאת הייתה מקלחת ארוכה מדי. שאלתי את עצמי מה היא עושה שם? מה לוקח לה כל כך הרבה זמן? חשבתי שאולי היא רצתה להתנקות טוב טוב מכל הצדדים. הרטבה משמעותית.

שתיקה

בכל מקרה אני לא ידעתי ולא ראיתי כלום בהתחלה. אבל אז ראיתי אותה. היא צפה בתוך האדים הרוותחים. היא הייתה בעולם משלה. פתוחה לגמרי. העור שלה היה אדום. ממש בווער. הפנים שלה היו מתחת למים. אני התקרבתי אליה מאוד לאט. בהליכה שקטה מאוד. בגלל האדים היא לא ראתה אותי אבל אני ראיתי אותה. ואז אני נכנסתי פנימה והחזקתי לה את הראש בעדינות מתחת למים.

לילי

פניה נחו בזרועותיך.

דניאל

החזקתי לה את הפנים מתחת למים. ככה בשתי ידיים.
 הידיים שלי עטפו לה את הפנים משני הצדדים כמו שמחזיקים
 פנים של מישהו ובגלל שהפנים שלה היו מתחת למים אז הבטן
 שלה... הרגליים שלה ממש סירבו לתנוחה הזאת. והבטן שלה
 התקמרה כלפי מעלה.
שתיקה ארוכה

לילי

אתה לא יכול להגיד את זה. אתה לא יכול לעשות את
 מה שאמרת עכשיו.
שתיקה

דניאל

למה?

לילי

כי, כי... כי אתה מנסה להעלים אותי.
שתיקה

דניאל

אני לא ממש זוכר מה קרה.

לילי

אל תגיד דברים כאלה ואז תגיד שאתה לא זוכר... זה
 כמו להגיד שזה לא קרה...
שתיקה

אנחנו נפסיק עכשיו. המעשה שעשית היה גועלי
 מאוד. אין לך זכות לעשות כזה דבר. אתה עושה צנזורה. זה
 כאילו היית הולך לספרייה ומוחק משם את כל השמות של כל
 הגיבורים. מה היה נשאר אתה חושב? רק פעלים, מילות יחס וזה
 הכול. זה היה אסון גדול. אי אפשר היה אז לצאת לטייל ואי
 אפשר היה לעשות אהבה. לא משנה את מי היית פוגש. כל מה
 שהיה זה רק מכות יבשות על הגוף.

שתיקה. היא מתארגנת לצאת. מסתכלת עליו מפתח

הדלת

שתיקה

היא יוצאת, הוא נשאר לשבת

סוף

לאמנון יוהס

בקצה המדרכה, על סף הכביש, בראש מורכן, ספק עומד ספק יושב, נטף האיש טיפין טיפין. זיעה ניגרה ממצחו, דמעות זלגו מעיניו, דם ניגר מאפו. בזרזיף דק וארוך שאבו כוחות המשיכה את נוזלי גופו אל חוך תעלת הניקוז שבין המדרכה לכביש, ומשם למטה, במורד הרחוב. אפילו איבריו החלו לאבד ממוצקותם, נרפים, מתמוססים, נכנעים אט אט לעייפות החומר. בגדיו היו רטובים, כיסיו נמלאו מים. פלג גופו התחתון הפך לשלולית כהה, סמיכה, בוצית. אך למרות תהליך המסמוס נשמרה באיש לכידות פנימית כלשהי, שמנעה ממנו להתאייד. כבחוק כלים שלובים התאזן המפלס שוב ושוב. פלג הגוף העליון ניחן עדיין בקווי מתאר אנושיים. בתודעה המשיכו להבהב מחשבות, זיכרונות, חרטות. הוא נאנח בזוכרו איך התעקש תמיד, כילד, לאכול מרק במזלג.

עמית בן עמי

אכילס

כל הגוף עמית
רק העקב אכילס.

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

$\frac{75}{100}$

כְּלוֹמֵר, כְּמוֹ עֵכְשִׁיו שְׁאֵנִי עֵכְבוֹשׁ, וְאַתָּן אֶתֶן

**אַחֲשֵׁב כִּי אֲנוּ בְּסִמְטַת הָעֵכְבוֹשִׁים
מְקוֹם אֲבָדוֹ לַמַּחֲמִים עֲצוּמוֹתֵיהֶם
ת.ס. אליוט**

בְּמִרְכָּז הַחֹדֶר עֵכְבוֹשׁ שְׁאֵתָן חוֹשְׁבוֹת שְׁאֵינָה דוֹבְרַת אֶת שְׁפִתְכֶן
כִּי לֵהִיֹּת חִיָּה אִין פְּרוֹשׁוֹ לֵהִיֹּת חִיָּה אִם הַשְּׁנַיִם אִינֶן מְחַדְדוֹת דָּן
אֶפְשֶׁר לְנַחֵץ אֶת הַשְּׁמֵמָה אוֹ לְנַעַץ בְּבִשְׁרִי, רְצִיחִי לֹמֵר
שְׁכָכָה אֶתֶן זָרִים בְּעֵינִי, שְׁאֵינֶנִּי מִזְהָה אֶת הַדְּבָר
שְׁפַעֵם קְרָאנוּ לוֹ

יוֹם אֶחָד נִשְׁכַּחְתִּי בְּמִסְדָּרוֹן מוֹל דָּלֶת

הַסְּפָרִיָּה

עָפַר פָּרֵץ מִתּוֹכִי.

בְּהַמְשָׁךְ הַמִּסְדָּרוֹן חֹדֶר הָאֵכֶל. כְּלוֹמֵר, כְּמוֹ עֵכְשׁוֹ.

מִיץ נִמְזָג לְכוֹסוֹת פְּלַסְטִיק כְּחִלּוֹת. אֲנִי לֹא שׁוֹתָה מִיץ

כִּי אִם יִשְׁפֹּף צָרִיף לְמִצָּא מִי שְׁיִלְקֶק אוֹתוֹ מִהֶרְצָפָה.

נִדְמָה לִי שְׁשִׁכַחְתִּי אִיךָ כּוֹתְבִים שִׁירָה.

אֶמְרוּ לִי שְׁיִשְׁנוּ סֶפֶר, צָנוּם, וּבִרְגָעִים כְּאֵלֶּה

שׁוֹב אֶתֶן מוֹפִיעוֹת בִּי, זֹאת בְּחִלּוֹם וְזֹאת בְּעֵתוֹן,

וְשׁוֹב אֲנִי אוֹמֶרֶת שְׁנַחֲתִי לָכֵן אֶת כָּל זִיחִי הַקְּלִמָּטָה שְׁלִי,

פְּנִיחִי עֲבוּרְכֶן בְּכָל הַפְּנִיּוֹת הַלֹּא נְכוֹנוֹת.

"חִיָּה חִיָּה" קְרָאֶתֶן מִבֵּין הַקִּירוֹת.

כָּל מָה שְׁנִכְנַס לְבֶטֶן מִתְּפָרַע הַחוּצָה וְאִין זוֹלְתְכֶן.

"חִיָּה חִיָּה" קְרָאֶתֶן, שׁוֹלַחַת יָד אֶל הַמַּתָּג, וְרֹדֶה מִמְּלַח, חוֹשֶׁקֶת

שְׁנַיִם, סוֹמְרֶת, גְּדוּמָה, לֹא רְצִיחִי שְׁאֵבוֹא וּבְכָל זֹאת בְּאֶחֱתִי

לָכֵן בְּעֵינַיִם, עוֹרֵי נִמְשַׁח עַל הַדֶּף, לֹא נִמְחָק, מִשְׁתַּבֵּץ

בֵּין הַשְּׁעוֹת שְׁלוֹשׁ לְאַרְבַּע וְחִצִּי צָהָב, שְׁמֵחִי שְׁחִי תְּזַכּוֹרוֹת,

אֶחַת בְּכָל עֵין וְהַפְּסָקָתִי לְסִפֵּר אֶת כָּל הַצְּבָעִים שְׁמִפְרִידִים בֵּינַיִנוּ,

כָּל שְׁעָרָה הִיא מַחֲט שְׁלֹא נִלְאִית מִנְשֵׂא עַד שְׁנוֹתֵר מִמֶּנָּה רַק קוֹף,

וְמָה שְׁאַרַע שְׁאֵנִי עֵכְבוֹשׁ, בְּמִרְכָּז הַחֹדֶר, וְזֶה לֹא קָרָה אוֹ קָרָה.

הִיו כְּאֵלֶּה שְׁזָכְרוּ לִי, שְׁפַעֵם הִינֵנוּ יַחַד, בְּנוֹת אָדָם,

לֹא חִסְרוֹת, לֹא רוּצוֹת לְהַמְשֵׁךְ,

לֹא מִפְּעֻנְחוֹת, עֲמוּמוֹת, וְנִמְהָלוֹת, כְּלוֹמֵר, כְּמוֹ עֵכְשׁוֹ.

אין דבר משתלם אלא בחלשתו

יונדב פרידמן

הון זה לחלשים, נינים זה לחלשים, ירשות זה לחלשים, חיל זה לחלשים, שטחים זה לחלשים, מגורים זה לחלשים, דיקטטורה זה לחלשים, עצמי זה לחלשים, מניות זה לחלשים, פרקו זה לחלשים, גוף זה לחלשים, רבנות זה לחלשים, בגידה זה לחלשים, צנארון זה לחלשים, מדשאות זה לחלשים, ממטרות זה לחלשים, כשר זה לחלשים, בורות זה לחלשים, מדרגות זה לחלשים, דלתות זה לחלשים, נחירים זה לחלשים, חנקו זה לחלשים, איזוטופ זה לחלשים, אוגנוס זה לחלשים, כבידה זה לחלשים, להטעשר זה לחלשים, למן זה לחלשים, תיל זה לחלשים, בטחון זה לחלשים, רוע זה לחלשים, הסכמה זה לחלשים, דוקא זה לחלשים, אדרבא זה לחלשים, לגמרי זה לחלשים, צודק זה לחלשים, באמת זה לחלשים, בחיי זה לחלשים, הכי זה לחלשים, ממש זה לחלשים, אחר זה לחלשים, יחס זה לחלשים, בנק זה לחלשים, רבית זה לחלשים, אינטרס זה לחלשים, שם זה לחלשים, פו זה לחלשים, תגיד זה לחלשים, קורה זה לחלשים, תמיד זה לחלשים, תביא זה לחלשים, תשים זה לחלשים, מרצפות זה לחלשים, תקרה זה לחלשים, גג זה לחלשים, בקצור זה לחלשים, מעט זה לחלשים, ספרטה זה לחלשים, מצב זה לחלשים, נשמע זה לחלשים, שלומך זה לחלשים, לעשות זה לחלשים, מציאות זה לחלשים, הצלחת זה לחלשים, תאורה זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, תעוזה זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, עצמה זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, לנצח זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, דמוגרפיה זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, אפרטהיד זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, עריות זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, טרנספר זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, הפרטה זה לחלשים, לעזאזל זה לחלשים, אישונים זה לחלשים, כן זה לחלשים, הייתי זה לחלשים, כן זה לחלשים, פעמים זה לחלשים, כן זה לחלשים, הפעמים זה לחלשים, כן זה לחלשים, חזקים זה לחלשים, כן זה לחלשים, בפינים זה לחלשים, תכלס זה לחלשים, כמה זה לחלשים, המון זה לחלשים, רוצים זה לחלשים, תכף זה לחלשים, כי זה לחלשים, ככה זה לחלשים, בשורה התחונה זה לחלשים.

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

ה

ע

ב

ך

ג

ך

ד

:

קלאוס פיין קונה מכנסיים והולך איתי לאכול

מחזה מאת תומס ברנהרד

הבמאי הגרמני הנודע קלאוס פיימן ביים את רוב מחזותיו של תומס ברנהרד, ובין השניים נרקמה ידידות אמיצה – שהגיעה לשיאה עם מינויו של פיימן למנהל הבורגתיאטר, התיאטרון הלאומי האוסטרי שבווינה, ב־1986.

פיימן והדרמטורג הרמן בייל הזמינו מברנהרד מחזה לקראת שנת היובל לאנשלוס ב־1988. התוצאה הייתה 'הלדנפלאץ', החשוב והמפורסם במחזותיו של ברנהרד (שגם תורגם לעברית וראה אור בהוצאת שוקן, 1999). בהלדנפלאץ, "כיכר הגיבורים" בווינה, הכריז היטלר על סיפוח אוסטריה לקול שאגות השמחה של רבבות אוסטרים – ובמחזה 'הלדנפלאץ', ברנהרד מאשים את אוסטריה המודרנית באנטישמיות ובסילוף העבר. המחזה חולל סערה בארצו, ונשיא אוסטריה קורט ולדהיים קרא לו "עלבון לעם האוסטרי". ולדהיים נבחר לנשיאות למרות שנחשף כי ביצע פשעי מלחמה נגד יהודים ופרטיזנים כקצין בוורמאכט, ובלשון הטקסט שלפנינו: "זה הנשיא שנבחר עכשיו, נאצי ותיק". הצגת הבכורה של 'הלדנפלאץ' נערכה ב־4 בנובמבר 1988 תחת אבטחה כבדה, והיא הייתה הופעתו האחרונה של ברנהרד בציבור. ארבעה חודשים אחר כך מת מהתקף לב.

'קלאוס פיימן קונה מכנסיים והולך איתי לאכול' הוא מחזה במערכה אחת שכתב ברנהרד, גם כן ב־1986, והוא מהדהד הן את בחירת האוסטרים בפושע המלחמה ולדהיים, הן את כתיבת 'הלדנפלאץ'. המחזה מהווה את חלקה השני של טרילוגיה בלתי־מתוכננת של מיקרו־דרמות המגוללות את המעבר של פיימן מתיאטרון השאושפילהאוס בבוכום לבורגתיאטר בווינה: 'קלאוס פיימן עוזב את בוכום ועובר בתור מנהל הבורגתיאטר לווינה', 'קלאוס פיימן קונה מכנסיים והולך איתי לאכול' ו'קלאוס פיימן והרמן בייל בזלצווייז'. המחזות ראו אור ב־1990 בהוצאת זורקאמפ והוצגו מאז פעמים רבות – לא פעם בהשתתפות פיימן ובייל בתפקיד עצמם.

כתב העת הבה להבא מבקש להודות להוצאת זורקאמפ על הזכות להביא לכם תרגום עברי ראשון זה למחזהו המענג של ברנהרד.

מגרמנית: ארז וולק

בווינה

פיימן
אחרי שמדד שישה זוגות מכנסי קיץ קלים של חברת
זְנִיָּה בחנות יוקרה בכיכר גראפן ובסוף קנה את הזוג
השני שמדד ומאז לא פשט אותו, מכנסיו הישנים תחת
זרועו, עושה את דרכו בצעדים מהירים אך לא חפוזים
לכיוון עמוד הדָּבָר
מכנסיים מתאימים
יכולים לגרום אושר יותר מכל דבר אחר
אתה לא מסכים ברנהרד

אני

מטבע הדברים

פיימן

מצד אחד המכנסיים המתאימים האלה
מהצד האחר "ריצ'רד השלישי" בתוך הראש
זה כבר אושר ברנהרד
נו אז בוא נלך עוד קצת ברנהרד
מוקסם מהמכנסיים
למדוד למדוד למדוד ברנהרד
זה העניין
החזרה הזאת מתישה אותנו כמובן
במידת מכנסיים כמו בחזרות על "אגדת חורף"
כמו עם "ליאוֹנֶס וּלְנָה" ככה עם המכנסיים
מדידת המכנסיים מתישה אותנו כמובן
החזרות על שייקספיר מתישות אותנו בדיוק באותו
אופן כשאנחנו מודדים מכנסיים זה מתיש אותנו
בדיוק באותו אופן
כמו כשאנחנו עורכים חזרות על קלייסט או על שייקספיר
כשאנחנו לובשים מכנסיים מתאימים כאלה
מכנסיים שיושבים טוב כל כך
אנחנו חווים אושר זהה
לזה שאנחנו חווים כשהבאנו לכדי שלמות
איזה שייקספיר הולם
איזה קלייסט הולם
איזה שילר שיושב טוב ברנהרד
נעצר ומביט מטה אל מכנסיו החדשים

גם בישיבה הם יושבים טוב
עורך מעין מבחן ישיבה
 טובים לא ככה
 יושבים נפלא
 חנות טובה לא ככה
 מגיל ארבעים ואילך
 אנחנו קונים רק מכנסיים ממדרגה ראשונה
 מכנסיים שיושבים טוב

שב ומזדקף

לקנות מכנסיים תמיד היה עניין טרגי
 אני לא יודע
 מה נורא יותר לערוך חזרות על שייקספיר
 או למדוד שישה זוגות מכנסיים ברנהרד
 אני לא יודע
 העיר הזאת מדיחה לקניית מכנסיים
 באמת מתאימים המכנסיים
 לא ככה

פניו קמוצים בשאלה

לא ככה

$\frac{83}{100}$

אני

המכנסיים מתאימים לך להפליא
 זניה מייצרים את המכנסיים הכי טובים
 לך מתאימה הגזרה האיטלקית
 אתה בכלל לא דמות
 לגזרה האנגלית
 אתה דמות
 לגזרה האיטלקית פיימן

פיימן

אתה חושב

אני

מובן מאליו
 במכנסי זניה אתה נראה הכי טוב

פיימן

לפני שנים עוד הסתובבתי בסמרטוטים

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אני

עד גיל ארבעים הסתובבת בסמרטוטים
בחורף בעשרים ושתיים מעלות מתחת לאפס
לבשת רק ג'ינס כחולים מרופטים
ומין חולצת קוקה קולה
עד שביימת את "איפיגניה" בשטוטגרט
אחרי ה"איפיגניה" התחלת פתאום להתלבש
אלגנטי מאוד
בפריז עברת את הגלגול הזה

פיימן

מאושר במכנסיו החדשים
ברצינות ברנהרד
מתאימים לי המכנסיים

אני

הבגד עושה את האדם פיימן
שאקח ממך את המכנסיים הישנים

$\frac{84}{100}$

פיימן

לא
לא לא

אני

יודע מה
בוא נלך לאכול בחליל הקסם

פיימן

בחליל הקסם

אני

חליל הקסם היא מסעדה
שאוכלים בה אוכל משובח ומשלמים מעט

פיימן

נו אז בוא נלך לשם ברנהרד

אני

קניית מכנסיים תמיד הייתה
שנואה עליי

פיימן

גם עליי

אני

בכל פעם שמדדתי מכנסיים
נתקפתי מחנק
הרי לא רק זוג מכנסיים אחד
אנחנו מודדים
תמיד יותר מאחד
לא פעם מדדתי שבעה-שמונה זוגות
ובכל פעם האמנתי
שאחטוף שבץ שם בתא המדידה

פיימן

$\frac{85}{100}$

אבל אף פעם לא חטפת
אתה עמיד ברנהרד
אני לא מכיר הרבה עמידים ממך
כבר לפני עשר או חמש עשרה שנים
אמרת
שתחטוף שבץ

אני

התאים למדידת מכנסיים צרים מדי
אין בהם אוויר
בתאים למדידת מכנסיים
כבר רבים וטובים חטפו שבץ
לך לאיגוד מוכרי הבגדים ושאל
הם יאשרו
אנשים נכנסים לבית עסק
ורוצים למדוד רק זוג מכנסיים
ומטבע הדברים מודדים שבעה-שמונה
וחוטפים שבץ
השבץ בתא המדידה בבית המסחר למכנסיים
הוא הנפוץ ביותר

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

פיימן

כמו שהיה לי
כשערכת חזרות על "אגדת חורף" שלושה ימים
ושלושה לילות

אני

לך לתחנות הלב ושאל את הרופאים
דום לב בזמן מדידת מכנסיים
הוא מחזה נפוץ
אילו יכולנו להסתכל על מצבה
ולקרוא שם מה סיבת המוות
אז פעם אחר פעם היינו קוראים
בכל בית קברות שהוא
סיבת המוות מדידת מכנסיים
אם יש בכך הגינות
אתה מוכרח להודות
שחזרת מכנסיים שכזאת מתישה יותר
מחזרה בתיאטרון
חזרה בתיאטרון לא מתקרבת לזה
אנשים נכנסים לחנות מכנסיים
ורוצים לקנות רק זוג מכנסי קיץ
מכנסי קיץ קלים במיוחד
ככה הם אומרים
והם מודדים ומודדים
וחוטפים שבץ
בשעת מדידת מכנסיים
מומלץ לנקוט משנה זהירות
רק נכנסנו למדוד זוג מכנסי קיץ קלים
והינה זימנו את המוות
למרבה העניין המוות
בתאי המדידה לגברים נפוץ לאין שיעור יותר
מאשר בתאי המדידה לנשים פיימן
שהרי הנשים משתחלות בקלות לשמלות שלהן
והגברים נדרשים למאמץ גדול
חוץ מזה כבר קרה לי שדווקא בתאי מדידה שכאלה
צצו לי רעיונות מעולים
בזמן מדידת מכנסיים שכזאת

צץ לי פעם רעיון לרומן
 וגם כתבתי את הרומן ההוא
 בוורצבורג למרבה הפליאה
 אבל מטבע הדברים רק כתבתי את הרומן
 ומייד דחיתי אותו וזרקתי אותו
 זרקתי רומנים רבים יותר משפרסמתי
 שלא לדבר על כל הפרוזה האחרת
 שכתבתי וזרקתי

ולא פרסמתי
 רק מדדנו זוג מכנסיים

והינה הגינו רומן
 או יצירה לבמה

מחריד הביטוי הזה "יצירה לבמה"

בכלל המילה "במה"

אבל גם המילה "יצירה"

קל וחומר הביטוי "יצירה לבמה"

אני שונא גם את המילה "תיאטרון"

והמילה "שחקן" שנואה עליי יותר מכל מילה אחרת

כל מה שקשור לתיאטרון

שנוא עליי יותר מכל דבר אחר

בפאתוס

אני שונא את הבמה

אני שונא את השחקנים שעל הבמה

אני שונא את עולם התיאטרון

$\frac{87}{100}$

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

פיימן

את זה אני לא יכול לומר

אני

מטבע הדברים

שהרי אתה איש התיאטרון

כמו שאומרים

אבל אני לא איש התיאטרון

בכל רמ"ח איבריך

ובכל נימי נפשך

אתה אוהב את התיאטרון

אתה מאוהב בתיאטרון למעלה ראש

אני שונא את התיאטרון בכל רמ"ח איברי

ואני מתעב אותו יותר מכל דבר אחר
אין בעיניי דבר מסליד ממנו
אבל דווקא בגלל זה מסרתי את עצמי לידי
אני שונא את התיאטרון
ואת כל מה שקשור לתיאטרון
ומסרתי את עצמי לידי
אתה מסרת את עצמך לידי מרוב אהבה
אני מסרתי את עצמי לידי מתוך שנאה

פיימן

התיאטרון הוא העולם שלי

אני

לא שלי

פיימן

התיאטרון הוא התשוקה שלי ברנהרד
התיאטרון ורק התיאטרון

אני

ואצלי בדיוק ההיפך
אני מתעב את התיאטרון
הוא מושך אותי
כי אני מתעב אותו
אתה אוהב את השחקנים
אני שונא אותם
אתה אוהב את הקהל
אני שונא אותו
אתה אוהב את הבמה
אני שונא אותה
כל מה שאהוב עליך
שנא עליי
כל מה שנתעב בעיניך
אהוב עליי
אני אוהב את כל
מה שאתה מתעב

פיימן

רינדזופה¹ טוב ברנהרד
 זה מה שמתחשק לי עכשיו
 כשחם
 מתחשק לנו רינדזופה חם
 אוסטריה היא ארץ הרינדזופה הכי טובה
 אין באוסטריה דבר טוב יותר
 מאשר הרינדזופה
 בשום מדינה בעולם
 אין לך רינדזופה טוב יותר ברנהרד

אני

אתה לא רוצה שאקח ממך את המכנסיים הישנים

פיימן

מה קורה איתך ברנהרד
 אפשר לחשוב שאין לי כוח אפילו
 לסחוב לבד את המכנסיים הישנים שלי
 ככה אני נראה לך
 בסופו של דבר אני מנהל הבורגתיאטר
 ברור שיש לי די והותר כוח
 לסחוב את המכנסיים הישנים שלי ברנהרד
מחיש את צעדיו במורד קרטנרשטראסה בכיוון האופרה
 לנהל את הבורגתיאטר
 זה הרי מבחן כוח תמידי
 אז אין לי שום פחד ברנהרד
 הבורגתיאטר הוא משקל כבד ברנהרד
 משקל כבד הוא הבורגתיאטר
 איך בכלל העלית על דעתך
 שאני לא מסוגל אפילו לסחוב את המכנסיים הישנים של
 והרי אני מנהל הבורגתיאטר
 מנהל הבורגתיאטר מחויב יומיום
 לשאת את כל משקל הבורגתיאטר
 פיגורטיבית ברנהרד פיגורטיבית
 דמיון לעצמך את זה
 יומיום את כל הבורגתיאטר כפי שהוא ברנהרד
 את כל השקנים והדרמטורגים
 הגודשים את הבורגתיאטר להניף עם שחר

$\frac{89}{100}$

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

ולתמוך באוויר
ולהניף עוד ועוד אל על
גבוה יותר ויותר ברנהרד
גבוה יותר ויותר
וגבוה יותר משכל המנהלים האחרים מניפים
את התיאטרונים שלהם
ככה מנהל הבורגתיאטר את הבורגתיאטר
רק תאר לעצמך את זה ברנהרד
אתה קם עם שחר ואתה יודע
שחובה עליך להניף את הבורגתיאטר באוויר
ועוד גבוה יותר ויותר
ובכל מקרה בתור מנהל הבורגתיאטר את
הבורגתיאטר גבוה יותר
מאשר כל המנהלים האחרים את התיאטרונים שלהם
הבמות המגוחכות האלה ברנהרד
הבמות המגוחכות האלה בגרמניה ובשווייץ
בכלל הבמות האירופיות המגוחכות האלה
אני מניף את הבורגתיאטר יומיום אל מרומים
ששום מנהל תיאטרון אחר לא מניף אליהם את הבמה

$\frac{90}{100}$

אני

אז אתה ממש קראפְטְלאַקְל

פיימן

מה זה

אני

קראפְטְלאַקְל הוא אדם
שכוחו אינו גדול
כמו שהיה אמור להיות
אבל הוא מפגין כוח גדול יותר מכל אדם אחר

פיימן

זה קראפְטְלאַקְל

אני

כן זה קראפְטְלאַקְל

פיימן

המונחים האוסטריים האלה
 קומיים להפליא
 הרבה כמעט הכול פה
 קומי להפליא
 אני עמדתי על כך שפה
 כמעט הכול קומי להפליא
 אוסטריה היא הקומדיה הנפלאה ביותר
 שהזדמנה לי עד כה

אני

האוסטרים מאמינים
 שהמולדת שלהם היא טרגדיה
 בשעה שהיא בכלל קומדיה

פיימן

קומדיה היא אוסטריה
 ועוד איזו
 קומדיה ענקית
 כאילו כתב אותה מופת של שייקספיר
 למעשה אני מרגיש עכשיו לא פעם
 שאוסטריה היא קומדיה מאת שייקספיר
 שאין צורך לביים
 היא כבר ישנה
 הקומדיה המפוארת הגמורה היחידה הנפלאה מכולן
 היא זו האוסטרית
 רק נחשוב על השחקנים
 הם כבר ישנם
 רק נחשוב על התפאורה
 היא כבר ישנה
 רק נחשוב על המוזיקה
 היא כבר שם
 הקומדיה הנפלאה בכל הזמנים
 זוהי אוסטריה
 שום מחזה בעולם לא מתקרב אליה
 והאוסטרים עצמם בכל הזמנים
 ביימו את הקומדיה הנהדרת ביותר הזאת
 הקומדיה העממית המוחלטת היא אוסטריה

הקומדיה העממית המוחלטת
שום סופר ובכלל זה אתה ברנהרד יקירי
לא היה מסוגל לחבר את הקומדיה הזאת הנפלאה מכולן
שום במאי ובכלל זה אני
לא היה מסוגל לביים אותה אי פעם
ואוסטריה הזאת בתור תפאורה
גם היא הנפלאה שראיתי מימי
אוסטריה זאת היא אל נכון
קומדיית העולם המוחלטת היחידה ברנהרד
אם תיאטרון
אז אוסטריה
אם שחקנים
אז האוסטרים
אם תפאורה
אז אוסטריה
לעומת אוסטריה הזאת בתור קומדיית עולם
ברנהרד היקר שלי אתה לא כלום
ואני עצמי לא כלום לעומתה
כי דבר כביר כל כך חד־פעמי כל כך
עצום כל כך אתה לא היית כותב לעולם
ואני דבר כה כביר וחד־פעמי
ועצום לא הייתי מביים לעולם
וקרל־ארנסט הרמן היקר שלנו
דבר כביר כל כך ודבר חד־פעמי כל כך
ודבר עצום כל כך לעולם לא היה יכול לבנות
הרי לעומתו אנחנו אנשי התיאטרון הרי ממש
ננסים נלעגים
סופר־ננס אתה ברנהרד
מנהל־ננס אני
תפאורן־ננס הוא הרמן
לעומת אוסטריה הזאת
כשמישהו שואל אותי
אז איפה התיאטרון הטוב בעולם
אני תמיד עונה "אוסטריה"
אני אומר "אוסטריה"
ובתגובה תמיד שואלים "איפה ב־" אוסטריה
ואני עונה "לא באוסטריה אוסטריה
אוסטריה עצמה"

סעו לאוסטריה אני אומר לכל האנשים
 והינה אתם במשובח שבתיאטרוני עולם
 קנו לעצמכם כרטיס טוב אני אומר לכל האנשים האלה
 קנו לעצמכם מיטה בַּאימפריאל או בַּבריסטול
 בַּזאכר או בַּאמבסדור
 ותיהנו מהתיאטרון הנפלא בעולם
 אני אומר לכל האנשים האלה
 והם כמובן מתאכזבים ממני
 אני חשבתי ככה כל האנשים האלה אומרים
 שהתיאטרון הכי טוב הוא זה
 שאתה עובד בו אדון פיימן
 ואתה הרי עובד מעכשיו בבורגתיאטר
 ועל כן מעכשיו הבורגתיאטר
 הוא התיאטרון הטוב בעולם
 לא אני אומר לאלא לא אני הוא
 גם לא הבורגתיאטר
 אלא אוסטריה
 אוסטריה היא התיאטרון הטוב בעולם
 ככה אני מאכזב את האנשים ברנהרד
 ככה אני מערער אותם
 האנשים חושבים אז
 שאני משוגע
 הם נערכו לקראת שיגעון הגדלות שלי
 והם מגלים
 שאני משוגע ותו לא
 כשאני אומר שאוסטריה היא
 התיאטרון הכי טוב בעולם
 ברנהרד יקירי
 כל חיי משכתי
 את האנשים באף
 כפי שאתה כל חייך משכתי
 אותם באף
 בתור מנהל הבורגתיאטר הרי אני מחויב ממש
 למשוך את האנשים באף
 אני מנפנף באצבעותיי בלגלוג מול האף
 ומושך את האנשים באף
 בתור מנהל הבורגתיאטר הרי אין לי ברירה
 אלא למשוך אנשים באף

-
 ה
 ב
 ה
 ל
 ה
 ב
 א
 -

באותו אף שנפנפתי מולו באצבעות
למשוך אותם
מנהל בורגתיאטר הוא מטבעו מושך אפים
גדול מאוד
אתה הרי יודע את זה ברנהרד
מושך אפים גדול שכמותך
משמח אותי מאוד לחשוב
שאנחנו שנינו
אתה בתור סופר
ואני בתור מנהל הבורגתיאטר
מושכים את האנשים באף
הרי בשביל מה יש מנהל בורגתיאטר
אם לא כדי למשוך את האנשים באף
באף הבורגתיאטר
באף הבורגתיאטר הזה המנופח לגודל עצום
כתוב ברנהרד כתוב יצירה
שבה אתה מושך את כל האנשים באף
כזאת יצירה אני רוצה ממך
כזאת מין יצירת משיכת אפים אמיתית
שב ברנהרד שב לך
וכתוב יצירת משיכת אפים שכזאת
תיאטרון גדול ברנהרד
הרבה אנשים הרבה חזירות הרבה שיגעון גדלות
הרבה נפשע סר טעם בזוי
תיאטרון-בורגתיאטר אמיתי
קומדיית משיכת אפים אמיתית גדולה הורסת-כול
הבא פעם את מלוא חוסר ההתחשבות שלך אל הבמה
את כל גועל העולם שלך
לא רק את מחצית גועל העולם שלך
אלא את כל גועל העולם שלך ברנהרד
כתוב יצירת תיאטרון עולם שכזאת
שתקרע לגזרים את הבורגתיאטר
הלצת עולם אמיתית גרנדיוזית שכזאת ברנהרד
שתפוצץ את הבורגתיאטר
שתרעיד את כל העיר וינה
אתה הרי יודע למה אני מתכוון
אתה יודע למה תמיד קיוויתי ממך
להצלחה הגדולה הזאת מהפכת העולמות

לקומדיה לכול המרימה את העולם לגמרי מציריו הזאת
 למפלצת הקומדיה הזאת אתה הרי יודע ברנהרד
 כתוב משהו שאת כל השאר
 יעמיד בצללים
 פשוט מוטט אחת ולתמיד בכתבתך את כל ספרות העולם
 פשוט רוצץ אותה לעפר ולאפר
 השמד אותה ברנהרד וחורר את העולם בכתבתך
 כתוב פְּטִישׁ עולם אמיתי ברנהרד

אני **כיוון שעד כה הלכתי בעקבות קלאוס פיימן במורד
 קרטנרשטראסה עד לרינגשטראסה ובחזרה
 ולא ממש הצלחתי להדביק אותו
 אולי בכל זאת אתה רוצה
 שאחזיק את המכנסיים הישנים שלך**

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

פיימן

מה קורה איתך ברנהרד
 אתה שוכח שאני נמצא בשיא כוחי
פתאום נעצר
 אתה בכלל לא יודע ברנהרד
 כמה מאושר אני במכנסיים החדשים
 למנהל בורגתיאטר חדש
 ראויים גם מכנסיים חדשים
 אתה לא חושב ככה ברנהרד אתה לא חושב ככה

$\frac{95}{100}$

אני

מטבע הדברים מטבע הדברים

פיימן

חבל שגם אי אפשר סתם ככה גם
 לקנות ראש חדש ברנהרד
 בשמחה הייתי נכנס איתך כהרף עין לחנות
 וקונה לעצמי ראש חדש
 הרי כל החיים אנחנו מסתובבים
 עם ראש משומש כלומר עם ראש בלוי
 עם ראש שהתרפט
 כל האנשים נושאים ראש מרופט
 כל הראשים שאנחנו רואים הם ראשים בלויים

לי עצמי יש כמובן ראש בלוי לגמרי
רק קיבלנו ראש
וכבר הוא מתבלה
בכל העולם יש רק ראשים בלויים
כמה נפלא היה ברנהרד
אילו יכולנו להיכנס עכשיו לבית עסק
ולקנות לעצמנו ראשים חדשים
ואז היה עכשיו על כתפך ראש חדש
ואני הייתי סוחר את הראש הישן הבלוי שלך
בשקית הפלסטיק
וגם על כתפיי היה אז ראש חדש
ואתה היית סוחר את הראש הישן שלי בשקית הפלסטיק
והיינו הולכים בראשים חדשים על הכתפיים
לאכול בחליל הקסם
והראשים הישנים שלנו בשקיות הפלסטיק
אבל לפעמים כבר די בזה
שאנחנו קונים לנו מכנסיים חדשים ברנהרד
לא מוכרחים ראש חדש
או כובע חדש
ואנחנו סוחרים את הישנים בשקית הפלסטיק איתנו
אח ברנהרד
כמה תקוות תליתי בך בתור מחזאי
אבל לא ויתרתי על התקווה
לא פעם אני אומר לעצמי בלילה כשאני מתעורר
הוא עוד יכתוב את היצירה שאני מצפה לה
לא ויתרתי על התקווה ברנהרד
מעולם לא ויתרתי על התקווה

**נכנס איתי לחליל הקסם ואנו מחיישבים,
לא לפני שהוא עיין בתפריט ובחר לעצמו משהו
והביט סביב בחליל הקסם
מי זה שם**

פיימן

אני

סגן הקנצלר
הוא נאצי

פיימן

והוא

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אני
שר החקלאות
נאצי ותיק

פיימן

וזה שם

אני
שר ההגנה
הוא נאצי

פיימן

וההוא

אני
שר החוץ
נאצי ותיק

$\frac{97}{100}$

פיימן

וזה שם

אני
מבקר המדינה
נאצי ותיק

פיימן

וההוא

אני
העורך הראשי של העיתון הכי מכובד בווינה
נאצי ותיק

פיימן

וזה שם

אני
העורך הראשי של העיתון השני בכבודו בווינה

נאצי ותיק

פיימן

וזה שם

אני

זה שר התרבות והאומנות
הוא מטומטם ואידיוט

פיימן

וזה שם

אני

זה הקנצלר
הוא מטומטם

פיימן

וההוא

אני

זה הנשיא שנבחר עכשיו
נאצי ותיק

פיימן

ואלה שם

אני

חבורה של נאצים

פיימן

והאחרים

אני

חבורה של מטומטמים ונאצים

פיימן

והמלצרית

אני

היא קחולית ומכירה את כולם ולא יודעת כלום

פיימן

טוב אז בוא פשוט נזמין רינדזופה

אני

בחפץ לב

פיימן

אז על מה אתה ממליץ לי ברנהרד

אני

על טאפלשפיץ

פיימן

אז בוא נאכל טאפלשפיץ

אל המלצרית

רינדזופה עם לֶבְרֶקְנֶדֶל

ואז טאפלשפיץ עם זֶמְלֶקֶרן

וגם משהו לקינוח

ניקח מיליראמשטרודל עם טוֹנְקֶה²

תוחב את המפית בצווארוננו

עיר נפלאה ברנהרד

מדינה נפלאה ברנהרד

אוסטריה היא משהו ברנהרד

מותח את רגליו ואז אוכל כף ראשונה מהמרק וקורא

כמו באושר פחאומי

כאן כמעט שום דבר לא מפתיע אותי ברנהרד

ממש שום דבר ממש שום דבר

אוכל את המרק שלו לאט בתחילה, ואחר כך מהר מאוד

מסך

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

